

s@ferinternet.gr

Το αλφαβητάρι του Διαδικτύου

Συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση
Διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη»

Ευχαριστούμε θερμά το Γραφείο Δικτυακής Εκπαιδευτικής Πύλης (Δ.Ε.Π.) του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων www.e-yliko.gr και ειδικά τις κ. Π. Χαμοσφακίδη και Α. Στούμπη, φιλολόγους και μέλη του Γραφείου Δ.Ε.Π. για την επιμέλεια του κειμένου. Η συνεργασία με το saferinternet.gr, δίνει στη Δ.Ε.Π. τη δυνατότητα να καλύψει πληρέστερα και ασφαλέστερα τις ανάγκες εκπαιδευτικών για υπηρεσίες ανάπτυξης και διαχείρισης ψηφιακού υλικού, καθώς και εξ αποστάσεως ασύγχρονη εκπαίδευση.

«ΑΒΓ – Το Αλφαβητάρι του Διαδικτύου»
3η έκδοση - Μάρτιος 2015

Δικαιούχος πνευματικής ιδιοκτησίας γραφικών παραστάσεων και λογοτύπου:
Safer Internet Hellas © 2010 - 2015

Δικαιούχος πνευματικής ιδιοκτησίας κειμένων: Safer Internet Hellas © 2008 - 2015

ISBN 978-960-99061-1-1

Το έργο αυτό της Δράσης Εννημέρωσης Saferinternet.gr του Ελληνικού Κέντρου Ασφαλούς Διαδικτύου βρίσκεται υπό άδεια Creative Commons Αναφορά - Μη Εμπορική Χρήση - Όχι Παράγωγα Έργα 4.0 Διεθνής

Επιτρέπεται η χρήση του έργου ως έχει και στο σύνολό του με αντιγραφή, διανομή και μετάδοση υπό τους εξής όρους:

1. Απαγορεύεται η χρήση του έργου μέσα στα πλαίσια σκοπού άμεσας ή έμμεσας κερδοσκοπικού.
2. Απαγορεύεται η διασκευή, η προσαρμογή ή η οποιαδήποτε άλλη μετατροπή, η αποσπασματική χρήση του έργου ή η δημιουργία παράγωγου έργου.
3. Απαγορεύεται η χρήση του έργου χωρίς αναφορά του δικαιούχου πνευματικής ιδιοκτησίας καθώς και των όρων που διέπουν την παρούσα άδεια.

Η παρούσα άδεια σε καμία περίπτωση δεν αναιρεί ή περιορίζει το ηθικό δικαίωμα του δικαιούχου πνευματικής ιδιοκτησίας. Για οιαδήποτε άλλη χρήση πέραν αυτής που προβλέπεται από τη συγκεκριμένη άδεια, απαιτείται γραπτή άδεια από τον δικαιούχο της πνευματικής ιδιοκτησίας.

Για να δείτε αντίγραφο της άδειας, επισκεφθείτε:
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>

Την αποκλειστική ευθύνη της παρούσας έκδοσης φέρει ο συγγραφέας της. Η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν φέρει καμία ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των περιεχομένων σ' αυτήν πληροφοριών.

Η Δράση Saferinternet.gr του Ελληνικού Κέντρου Ασφαλούς Διαδικτύου συγχρηματοδοτείται από το πλαίσιο του τομέα Τηλεπικοινωνιών του Μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη» ("Connecting Europe Facility - CEF Telecom") της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

P2P, MMORPG, mana, blog... λέξεις που στους περισσότερους από εμάς φαντάζουν από «άλλο πλανήτη» ... όμως, στον κόσμο των παιδιών μας είναι σε καθημερινή χρήση.

Αραγε, πόσες φορές έχετε πιάσει τον εαυτό σας να ακούει συνομιλία μεταξύ του γιού σας ή της κόρης σας με τους φίλους τους και να μην καταλαβαίνετε για τι μιλάνε; Και ... πόσες, άραγε, φορές από αυτές, τολμήσατε να ρωτήσετε εκείνη τη στιγμή «τι σημαίνει αυτή η λέξη που είπες μόλις τώρα;»

Για να μην ... σας πιάσουν λοιπόν αδιάβαστους, η Δράση Ενημέρωσης Saferinternet.gr του Ελληνικού Κέντρου Ασφαλούς Διαδικτύου δημιούργησε για εσάς το Αλφαβητάρι του Διαδικτύου.

Με αυτό το εγχειρίδιο ελπίζουμε να σας βοηθήσουμε να ανοίξετε τις πόρτες της τεχνολογίας και να γίνετε γνώστες αυτής. Έτσι θα μπορέσετε να κατανοήσετε τους κόσμους που ενθουσιάζουν τα παιδιά σας, να αντιληφθείτε τους κινδύνους που εγκυμονούν και να βοηθήσετε αποτελεσματικά τα παιδιά σας μέσα από επικοινωνία και σαφείς κανόνες, να μάθουν πώς να χρησιμοποιούν τα νέα μέσα με σύνεση, με κριτική σκέψη και, συνεπώς, με ασφάλεια.

Ελπίζουμε το υλικό αυτό να σας φανεί χρήσιμο και να αποτελέσει οδηγό στο δρόμο της γνώσης.

Δρ. Βερónica Σαμαρά
Επικεφαλής Δράσης Saferinternet.gr
Ελληνικό Κέντρο Ασφαλούς Διαδικτύου

Το Ελληνικό Κέντρο Ασφαλούς Διαδικτύου και η Δράση Ενημέρωσης Saferinternet.gr

Το Ελληνικό Κέντρο Ασφαλούς Διαδικτύου και η Δράση Ενημέρωσης και Επαγρύπνησης Saferinternet.gr υλοποιούνται με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του προγράμματος πλαισίου Safer Internet.

Στόχος της δράσης Saferinternet.gr είναι να αφυπνίσει όλους τους Έλληνες και να τους ενημερώσει για τους τρόπους με τους οποίους μπορούν να προστατευθούν αλλά και να προστατεύσουν αποτελεσματικά τα παιδιά τους από τους κινδύνους που εγκυμονούν από τη μη ορθή χρήση των διαδραστικών τεχνολογιών, όπως είναι το Διαδίκτυο και το κινητό τηλέφωνο. Αυτό επιτυγχάνεται με την υλοποίηση πλειάδας πολυμορφικών εκδηλώσεων και δράσεων που δρομολογούνται σε διετή βάση.

Οι δράσεις εναρμονίζονται με τα αποτελέσματα των ερευνών του Ευρωβαρόμετρου όπως και Εθνικών ερευνών που αφορούν στο Διαδίκτυο και στην κινητή τηλεφωνία, έτσι ώστε οι ενέργειες που υλοποιούνται να έχουν το μέγιστο αποτέλεσμα.

Η δράση Saferinternet.gr πιστεύει ότι η απάντηση στους πιθανούς κινδύνους του Διαδικτύου βρίσκεται τόσο στην εκπαίδευση, όσο και στην πρόληψη:

- Εκπαίδευση που συνεισφέρει στην απαραίτητη αλλαγή του τρόπου συμπεριφοράς, και που δημιουργεί μια υπεύθυνη στάση απέναντι στο Διαδίκτυο.
- Πρόληψη, έτσι ώστε να προωθηθούν οι θετικές πλευρές και τα οφέλη της χρήσης των διαδραστικών τεχνολογιών.

Η δράση Saferinternet.gr πιστεύει επίσης ότι είναι ευθύνη όλων των κοινωνικών φορέων να λάβουν τα απαραίτητα μέτρα για την ασφαλή πλοήγηση των παιδιών στο Διαδίκτυο και την διασφάλιση των δικαιωμάτων τους στον κόσμο των διαδραστικών τεχνολογιών και της κοινωνίας της πληροφορίας.

Η δράση Saferinternet.gr αποτελεί τον εθνικό εκπρόσωπο του Πανευρωπαϊκού Δικτύου Εθνικών Κέντρων Ενημέρωσης Insafe (www.saferinternet.org).

Account - Λογαριασμός

Κάθε χρήστης, προκειμένου να συνδεθεί στο Διαδίκτυο, χρειάζεται να έχει «έγκριση» από κάποιον Πάροχο Υπηρεσιών Διαδικτύου, το λεγόμενο «ISP» (Internet Service Provider), να αποκτήσει δηλαδή ένα λογαριασμό. Πολλές υπηρεσίες που παρέχονται μέσω Διαδικτύου, όπως το webmail, οι ιστοσελίδες κοινωνικής δικτύωσης, τα φόρουμ, κ.α., προσπαθούν τη δημιουργία ενός λογαριασμού από μέρους των χρηστών. Η διαδικασία δημιουργίας ενός λογαριασμού συνίσταται συνήθως από την καταχώρηση κάποιων προσωπικών στοιχείων και την επιλογή ενός ονόματος χρήστη (Username) και ενός κωδικού πρόσβασης (Password). Ανάλογα με το είδος της προσφερόμενης υπηρεσίας ο λογαριασμός παρέχεται είτε δωρεάν, είτε με οικονομική επιβάρυνση.

Acronyms - Ακρωνύμια

Σε αίθουσες ανοιχτής επικοινωνίας (τα λεγόμενα «chat rooms»), σε ιστοχώρους κοινωνικής δικτύωσης (τα λεγόμενα «social networks» ή στα ηλεκτρονικά μηνύματα γίνεται πολύ συχνά χρήση συντομεύσεων. Οι συντομεύσεις αυτές είναι κατά κύριο λόγο στην αγγλική γλώσσα, όπως π.χ. το «lol» (laughing out loud = γελάω δυνατά).

Administrator / Διαχειριστής

Είναι ο διαχειριστής ενός δικτύου. Έχει τα περισσότερα δικαιώματα από όλους τους άλλους χρήστες σε ένα δίκτυο και έχει το δικαίωμα πρόσβασης σε όλες τις ρυθμίσεις του. Σε έναν ιστοχώρο ο αρμόδιος διαχειριστής είναι συνήθως ο λεγόμενος Webmaster.

ADSL - Asymmetric Digital Subscriber Line - Ασύμμετρη Ψηφιακή Συνδρομητική Γραμμή

Πρόκειται για μια τεχνολογία μετάδοσης δεδομένων, με την οποία οι ψηφιακές πληροφορίες μπορούν να μεταδίδονται με πολύ υψηλές ταχύτητες. Σε αντίθεση με τις συνδέσεις dial up, όταν χρησιμοποιούμε συνδέσεις της τεχνολογίας ADSL έχουμε συνεχή σύνδεση με το Διαδίκτυο, χωρίς η τηλεφωνική μας γραμμή να εμφανίζεται κατειλημμένη. Οι συνδέσεις ADSL έχουν αρχίσει να γίνονται όλο και πιο δημοφιλείς στην Ελλάδα, αν και οι διαθέσιμες ταχύτητες είναι ακόμα σχετικά χαμηλές σε σύγκριση με την Ευρώπη.

Antivirus software

Πρόκειται για λογισμικό που χρησιμοποιείται για την προστασία του υπολογιστή από τους ιούς αλλά και από άλλο βλαβερό υλικό. Τα προγράμματα αυτά εγκαθίστανται στον υπολογιστή και ελέγχουν όλα τα αρχεία που βρίσκονται σε αυτόν, αλλά και όσα κατεβαίνουν μέσω Διαδικτύου ή είναι συνημμένα σε e-mail.

A†@ - «Παπάκι»

Το σύμβολο @ περιλαμβάνεται σε κάθε διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Η ονομασία του προέρχεται από την πρόθεση «at» της αγγλικής γλώσσας που σημαίνει «εις το», δηλαδή δηλώνει τον τόπο της διεύθυνσης. Έτσι π.χ. η διεύθυνση petros@parochos.gr σημαίνει ότι ο χρήστης «Πέτρος» έχει την διεύθυνσή του στον Πάροχο Υπηρεσιών Διαδικτύου «parochos», από όπου λαμβάνει και την ηλεκτρονική του αλληλογραφία. Το σύμβολο @ βρίσκεται συνήθως στην επάνω σειρά των κεντρικών πλήκτρων του πληκτρολογίου και επάνω από τον αριθμό «2» στο ίδιο πλήκτρο. Μπορούμε να το χρησιμοποιήσουμε πατώντας συγχρόνως τα πλήκτρα «Shift» και «2».

Attachment - Συνημμένο αρχείο

Ο όρος attachment σημαίνει «συνημμένο αρχείο» και αναφέρεται στα αρχεία που στέλνονται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Το αρχείο που επισυνάπτεται μπορεί να αποτελείται από κείμενο, φωτογραφία, βίντεο, ή ακόμα και υπολογιστικό πρόγραμμα. Η επισύναψη γίνεται κάνοντας κλικ στις επιλογές «Attach» ή «Insert» του προγράμματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που έχουμε. Εάν λάβουμε κάποιο ηλεκτρονικό μήνυμα που περιέχει συνημμένο αρχείο, τότε μπορούμε συνήθως να το ανοίξουμε αυτόματα, κάνοντας κλικ πάνω σε αυτό.

ΠΡΟΣΟΧΗ!!! Είναι καλό να ανοίγετε μόνο τα αρχεία που ξέρετε από πού προέρχονται και που είστε ΣΙΓΟΥΡΟΙ ότι δεν περιέχουν ιούς.

Avatar

Εικονικός χαρακτήρας ο οποίος αντιπροσωπεύει ένα φυσικό πρόσωπο στα εικονικά περιβάλλοντα. Avatar είναι μεταξύ άλλων η εικόνα που χρησιμοποιούν οι συμμετέχοντες σε φόρουμ και η οποία συνοδεύει πάντα τις απαντήσεις τους, ή ένας τρισδιάστατος χαρακτήρας που ελέγχεται από το χρήστη σε ορισμένα ηλεκτρονικά παιχνίδια. Βλ. επίσης Virtual reality.

TIP

Μερικά από τα ακρωνύμια που μπορεί να συναντήσετε:

BRB (be right back) = επιστρέφω αμέσως

IMO (in my opinion) = κατά τη γνώμη μου

ASAP (as soon as possible) = το συντομότερο δυνατόν

LMIRL (Let's meet in real life) = ας βρεθούμε στην πραγματική ζωή

POS (parent over shoulder) = γονιός παρακολουθεί τη συζήτηση

WTGP (want to go private) = θες να μιλήσουμε οι δυο μας;

CU (see you) = τα λέμε

TNX (thanks) = ευχαριστώ

BtW (by the way) = παρεμπιπτόντως

W8 (wait) = περίμενε

LOL (laughing out loud) = γελάω

BF (boyfriend) = αγόρι/φίλος

Ban - Απαγόρευση

Ο όρος ban σημαίνει απαγορεύω την πρόσβαση ή απλά «πετάω έξω». Για παράδειγμα, εάν κάποιος συμπεριφέρεται με αγενή τρόπο σε κάποιο chat room, τότε μπορεί ο υπεύθυνος του χώρου να του απαγορεύσει την πρόσβαση για κάποιο διάστημα ή και για πάντα.

Bandwidth - Εύρος συχνότητας

Το bandwidth αναφέρεται στην ποσότητα των δεδομένων που μεταφέρονται μέσω ενός δικτύου σε καθορισμένο χρόνο. Ουσιαστικά, δείχνει την ταχύτητα σύνδεσης στο Διαδίκτυο. Για παράδειγμα, όταν αναφερόμαστε σε μια σύνδεση 1 Mbps, αυτό σημαίνει ότι η σύνδεση επιτρέπει τη μετάδοση πληροφορίας ενός Megabit ανά δευτερόλεπτο.

Banner

Σε πολλές σελίδες στο Διαδίκτυο υπάρχουν πεδία τα οποία μας προτρέπουν να κάνουμε κλικ ή στα οποία υπάρχουν διαφημιστικές μάρκες. Τα πεδία αυτά, που πολύ συχνά περιλαμβάνουν κίνηση για να προκαλέσουν το ενδιαφέρον μας, λέγονται banners και χρησιμοποιούνται συνήθως για διαφημιστικούς λόγους. Κάνοντας κλικ σε ένα banner μεταφερόμαστε αυτόματα στη σχετική ιστοσελίδα.

BCC - Blind Carbon Copy - Κρυφό αντίγραφο κοινοποίησης

Το κρυφό αντίγραφο κοινοποίησης χρησιμοποιείται στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο για την κοινοποίηση και αποστολή μηνύματος προς περισσότερους από έναν παραλήπτες, χωρίς όμως οι ηλεκτρονικές διευθύνσεις των παραληπτών αυτών να είναι εμφανείς. Όταν στέλνουμε e-mails σε παραλήπτες που δε γνωρίζονται μεταξύ τους (ακόμα και αν είναι φίλοι ή συνεργάτες μας), τότε είναι σωστό να μη δημοσιοποιούμε τις ηλεκτρονικές τους διευθύνσεις, δηλαδή να χρησιμοποιούμε το πεδίο «BCC» που βρίσκεται στο πάνω μέρος του ηλεκτρονικού μας μηνύματος.

Beta

Πολύ συχνά απαντά στο Διαδίκτυο η ένδειξη «beta» δίπλα στο όνομα γνωστών προγραμμάτων. Πρόκειται για δοκιμαστικές εκδόσεις, οι οποίες διατίθενται ευρέως στο κοινό πριν την εμπορική τους διανομή για να δοκιμαστούν, ώστε να εντοπιστούν τυχόν λάθη και προβλήματα στη λειτουργία του προγράμματος.

Bit - Binary digit

Σημαίνει δυαδικό ψηφίο και αποτελεί τη μικρότερη μονάδα αποθήκευσης στην τεχνολογία των υπολογιστών. Πρόκειται για στοιχείο του δυαδικού αριθμητικού συστήματος που αποτελείται αποκλειστικά από τα δύο ψηφία 0 και 1, τα οποία αντίστοιχα αντιπροσωπεύουν τις δύο καταστάσεις «κλειστό» και «ανοιχτό» ενός διακόπτη. Ανάλογα με το εάν είναι κλειστός ή ανοιχτός ο εκάστοτε διακόπτης μεταφέρει την πληροφορία 0 ή 1 αντίστοιχα. Όλες οι πληροφορίες στα υπολογιστικά συστήματα αποτελούνται από συστοιχίες των ψηφίων 0 και 1. Ομάδες από bit σχηματίζουν άλλες μεγαλύτερες μονάδες αποθήκευσης πληροφορίας, όπως το Byte.

Bit torrent

Είναι μια μέθοδος γρήγορης ανταλλαγής αρχείων. Τα αρχεία αυτά δε βρίσκονται αποθηκευμένα σε servers αλλά είναι αποθηκευμένα στους υπολογιστές των χρηστών. Για να γίνει η ανταλλαγή, ο χρήστης μέσω ενός «Bit torrent client» (πλατφόρμας για ανταλλαγή αρχείων) κατεβάζει ένα αρχείο torrent, το οποίο περιέχει όλα τα δεδομένα που είναι απαραίτητα για να αρχίσει η ανταλλαγή.

Blog - Ιστολόγιο

Τα blogs (web logs) είναι εικονικά ημερολόγια που αποθηκεύονται στο Διαδίκτυο και μπορούν να δημιουργηθούν πολύ εύκολα από οποιονδήποτε, καθώς για τη δημιουργία τους δε χρειάζονται ειδικές τεχνικές γνώσεις. Τα blogs αποτελούνται από κείμενο και εικόνες και μπορεί να έχουν τη μορφή ημερολογίου.

Blog aggregator

Πρόκειται για μια εφαρμογή του παγκόσμιου ιστού, η οποία συγκεντρώνει περιεχόμενο που είναι διαθέσιμο στο Διαδίκτυο, όπως για παράδειγμα blogs, ειδήσεις, podcasts κ.α., σε μια κοινή πλατφόρμα. Για παράδειγμα, στον ιστοχώρο ενός blog aggregator μπορεί κανείς να βρει υλικό από πολλά blogs και να ενημερώνεται για τις νέες καταχωρίσεις σε αυτά.

Bluetooth

Η τεχνολογία Bluetooth παρέχει τη δυνατότητα ασύρματης σύνδεσης μεταξύ υπολογιστών γραφείου και φορητών υπολογιστών, κινητών τηλεφώνων, βιντεοτηλεφώνων, εκτυπωτών, ψηφιακής κάμερας, με την παραπάνω λίστα να μεγαλώνει συνεχώς. Η ασύρματη τεχνολογία Bluetooth χρησιμοποιεί μια παγκοσμίως διαθέσιμη ζώνη συχνότητας (2.4GHz) με διεθνή συμβατότητα. Η τεχνολογία αυτή απαιτεί ελάχιστη ενέργεια για να λειτουργήσει και είναι απλή στη χρήση.

Blurb

Λέγονται έτσι τα σύντομα κείμενα που βρίσκονται σε ιστοσελίδες και τα οποία περιέχουν την περίληψη του περιεχομένου μιας συγκεκριμένης σελίδας ή σύντομη περιγραφή του υλικού που υπάρχει σε αυτή. Blurb λέγονται, επίσης, τα κείμενα που βρίσκονται στο οπισθόφυλλο βιβλίων και DVDs, τα οποία μπορεί να περιέχουν περίληψη, κριτική και σχόλια πάνω στο εκάστοτε έργο.

Bookmark - Σελιδοδείκτης

Με το σελιδοδείκτη μπορούμε να σημειώσουμε τις σελίδες που θα θέλαμε να επισκεφθούμε ξανά τοποθετώντας τες ουσιαστικά στο φάκελο «Τα αγαπημένα μου» ή στα αγγλικά «Favourites». Με τον τρόπο αυτό, μπορούμε να τις βρούμε εύκολα πατώντας σε ένα ήδη υπάρχον bookmark, χωρίς να χρειάζεται να πληκτρολογήσουμε ολόκληρη τη διεύθυνση. Η προσθήκη ενός σελιδοδείκτη γίνεται απλά πατώντας «add» ή «bookmark» από το αντίστοιχο μενού του browser μας.

Bootlegs

Πρόκειται για παράνομες ηχογραφήσεις ζωντανών εκτελέσεων (π.χ. συναυλίες), ραδιοτηλεοπτικού ή άλλου προγράμματος. Η ηχογράφιση/λήψη γίνεται χωρίς τη σχετική άδεια των δικαιούχων.

Bps - Bits per second

Τα bps είναι μονάδα μέτρησης του ρυθμού διάδοσης των ψηφιακών δεδομένων και δείχνει πόσα bits πληροφορίας μεταδίδονται ανά δευτερόλεπτο.

Broadband - Ευρυζωνικότητα

Η λέξη broadband προέρχεται από το συνδυασμό των όρων broad και bandwidth και χρησιμοποιείται για να περιγράψει μια σύνδεση ανάμεσα σε ένα δίκτυο και τον τελικό χρήστη, η οποία επιτρέπει την ταυτόχρονη μετάδοση πολλών καναλιών πληροφορίας (δεδομένα, βίντεο, φωνή) σε πολύ υψηλές συχνότητες.

Browser - Φυλλομετρητής

Πρόκειται για το πρόγραμμα που μας επιτρέπει να διαβάζουμε τις σελίδες που βρίσκονται στο Διαδίκτυο. Τα δύο πιο γνωστά προγράμματα σήμερα, είναι ο Internet Explorer και ο Mozilla Firefox. Τα προγράμματα αυτά ανανεώνονται συνεχώς και οι νέες εκδόσεις παρέχονται στο Διαδίκτυο, από όπου και μπορούμε να τις κατεβάσουμε στον υπολογιστή μας.

Bug

Στα αγγλικά ο όρος bug σημαίνει έντομο, στη γλώσσα των υπολογιστών όμως σημαίνει σφάλμα, ένα προγραμματιστικό λάθος δηλαδή, το οποίο προκαλεί προβλήματα στη λειτουργία ενός προγράμματος, με αποτέλεσμα να λαμβάνουμε λάθος δεδομένα ή να προκαλείται βλάβη στο πρόγραμμα.

Button - Κουμπί

Τα buttons εμφανίζονται στο Διαδίκτυο ως μικρά γραφικά, τα οποία με το πάτημα του ποντικιού εκτελούν μια συγκεκριμένη εντολή. Για παράδειγμα στον browser μας θα βρούμε το κουμπί με την ένδειξη «Back», που θα μας οδηγήσει στην προηγούμενη σελίδα που επισκεφθήκαμε.

Byte

Το Byte αποτελείται από μια συστοιχία 8 bit (δηλαδή συστοιχία των ψηφίων 0 και 1). Έτσι π.χ. η συστοιχία 00000001 αντιπροσωπεύει τον αριθμό 1, η συστοιχία 00000010 αντιπροσωπεύει τον αριθμό 2, κ.ο.κ. Πολλά bytes μαζί δημιουργούν μεγαλύτερες ομάδες πληροφορίας. Έτσι 1024 bytes δημιουργούν ένα Kilobyte (KB) και 1024 Kilobytes ένα Megabyte (MB).

Cache

Το cache είναι μια περιοχή στη μνήμη του υπολογιστή μας, όπου αποθηκεύονται δεδομένα τα οποία χρησιμοποιούνται συχνά από τα προγράμματα του υπολογιστή. Από την περιοχή cache ο υπολογιστής έχει πολύ γρήγορη πρόσβαση στα δεδομένα αυτά και δε χρειάζεται να τα αναζητήσει σε άλλα σημεία αποθήκευσης. Οι σελίδες που επισκεφθήκαμε στο Διαδίκτυο αποθηκεύονται αυτόματα στο χώρο cache, έτσι ώστε να μη χρειάζεται νέα φόρτωσή τους την επόμενη φορά που θα τις επισκεφθούμε. Εάν οι ιστοσελίδες αυτές έχουν αλλάξει, τότε μπορούμε να κάνουμε ανανέωση των σελίδων αυτών με το αντίστοιχο κουμπί («reload», «refresh» στο browser μας).

CC - Carbon Copy - Αντίγραφο κοινοποίησης

Το αντίγραφο κοινοποίησης και χρησιμοποιείται στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο για μηνύματα που κοινοποιούνται και αποστέλλονται σε έναν ή περισσότερους παραλήπτες. Ο αποστολέας ενός μηνύματος, τοποθετώντας τις διευθύνσεις των παραληπτών στο πεδίο «CC» στέλνει αντίγραφό του στα άτομα αυτά, τα οποία μπορούν να δουν τις ηλεκτρονικές διευθύνσεις των υπόλοιπων παραληπτών. Βλ. επίσης BCC.

Certificate - Ψηφιακό πιστοποιητικό

Το ψηφιακό πιστοποιητικό έχει σκοπό να πιστοποιήσει την ταυτότητα του κατόχου του. Έτσι π.χ. εάν ένα ηλεκτρονικό μήνυμα αποσταλεί με ψηφιακό πιστοποιητικό, τότε ο παραλήπτης του είναι σίγουρος ότι όντως το μήνυμα προήλθε από το συγκεκριμένο αποστολέα. Για το λόγο αυτό, τα ψηφιακά πιστοποιητικά, τα οποία αναλαμβάνουν να εκδώσουν αξιόπιστοι φορείς, χρησιμοποιούνται πολύ συχνά σε ηλεκτρονικές συναλλαγές.

Chat

Chat στα ελληνικά σημαίνει συνομιλώ. Πρόκειται για μια ηλεκτρονική υπηρεσία, μέσω της οποίας πολλοί χρήστες μπορούν παράλληλα να στέλνουν και να διαβάζουν δακτυλογραφημένα μηνύματα σε πραγματικό χρόνο. Ένα από τα πιο γνωστά συστήματα είναι το λεγόμενο Internet Relay Chat (IRC). Όπως και σε έναν πραγματικό χώρο συνομιλίας, έτσι και στους εικονικούς χώρους των chat, πρέπει να συμπεριφερόμαστε σωστά απέναντι στους συνομιλητές μας και να σεβόμαστε τους κανονισμούς του χώρου, που συνήθως ανακοινώνονται στην πρώτη σελίδα του. Βλ. επίσης Netiquette.

Chat room

Πρόκειται για έναν εικονικό, ανοιχτό χώρο συνομιλίας, όπου πολλοί χρήστες μπορούν ταυτόχρονα να ανταλλάσσουν μηνύματα σε πραγματικό χρόνο. Ο κάθε χρήστης εγγράφεται στο χώρο συνομιλίας, και με ένα username και password μπορεί να λάβει μέρος στη συνομιλία. Υπάρχουν πολλά chatrooms στο Διαδίκτυο, π.χ. ειδικά για παιδιά ή για ομάδες ειδικού ενδιαφέροντος, μέσω των οποίων μπορούμε να γνωρίσουμε πολλά νέα άτομα σε κάθε σημείο του πλανήτη. Δεν πρέπει όμως να ξεχνάμε ποτέ, ότι είναι αδύνατον να γνωρίζουμε την πραγματική ταυτότητα των ατόμων αυτών, μιας και δεν τους βλέπουμε, ούτε τους ξέρουμε από κοντά, ούτε μπορούμε να γνωρίζουμε αν αυτά που λένε στο chatroom είναι αληθινά. Βλ. επίσης Netiquette.

Clan

Χρησιμοποιείται συνήθως στα διαδραστικά παιχνίδια στο Διαδίκτυο (online games) και υποδηλώνει μια ομάδα παικτών με κάποια κοινά στοιχεία, που αποφασίζουν να ενεργούν μαζί.

Client

Κάθε πρόγραμμα που λαμβάνει δεδομένα από ένα διακομιστή (server), ονομάζεται client (πελάτης στα ελληνικά). Πρόκειται για ένα πρόγραμμα το οποίο επικοινωνεί με ένα συγκεκριμένο διακομιστή, για να λάβει ή να ανταλλάξει δεδομένα. Πολλαπλοί clients μπορούν να επικοινωνούν με ένα διακομιστή ταυτόχρονα, για να ανταλλάσσουν δεδομένα.

Client / Server

Πρόκειται για μοντέλο σχεδίασης εφαρμογών που λειτουργούν επάνω σε ένα δίκτυο. Στις εφαρμογές αυτές υπάρχει και ένας ή περισσότεροι clients, οι οποίοι λαμβάνουν πληροφορίες από το διακομιστή (server).

Clipboard

Περιοχή της μνήμης του υπολογιστή, όπου αποθηκεύονται τα δεδομένα που έχουμε αποκόψει / αντιγράψει (cut / copy) μέχρι να τα επικολλήσουμε (paste) σε κάποιο άλλο αρχείο.

Codec

Ο όρος προέρχεται από τις λέξεις **compression**-**decompression**, που σημαίνουν συμπίεση - αποσυμπίεση. Codec είναι μια συσκευή ή λογισμικό που συμπιέζει τα αρχεία πολυμέσων, για να καταλαμβάνουν λιγότερο αποθηκευτικό χώρο αλλά και να μεταδίδονται γρηγορότερα μέσω δικτύων, και στη συνέχεια τα αποσυμπίεζει, όταν πρόκειται να χρησιμοποιηθούν.

Comment - Σχόλιο

Τελευταία όλο και περισσότερες ιστοσελίδες δίνουν τη δυνατότητα στους χρήστες να προσθέσουν τα δικά τους σχόλια στα όσα αναγράφονται σε αυτές. Αυτή η τακτική είναι ιδιαίτερα συχνή σε ειδησεογραφικές ιστοσελίδες, blogs και ιστοσελίδες κοινωνικής δικτύωσης. Για να αποφύγουμε τυχόν προσβλητικά ή ενοχλητικά σχόλια στο ιστολόγιο ή στο εικονικό μας προφίλ μπορούμε, μέσω των ρυθμίσεων του παρόχου της υπηρεσίας, να ενεργοποιήσουμε / απενεργοποιήσουμε τη δυνατότητα ανάρτησης σχολίων και να ελέγχουμε το περιεχόμενό τους πριν αυτά δημοσιευθούν.

Community - Κοινότητα

Πρόκειται για μια εικονική «κοινότητα», μια ομάδα χρηστών του Διαδικτύου, οι οποίοι ενδιαφέρονται για ένα κοινό θέμα και έτσι δημιουργούν ένα χώρο αφιερωμένο στο συγκεκριμένο ζήτημα. Πολλοί ιστοχώροι παρέχουν στους χρήστες τους τη δυνατότητα να λάβουν μέρος σε ένα community, για ανταλλαγή απόψεων, πληροφοριών, κ.λπ.

Compression

Είναι η διαδικασία κατά την οποία τα ψηφιακά δεδομένα συμπιέζονται, με σκοπό να μειωθεί το μέγεθός τους. Τα αρχεία που έχουν υποστεί διαδικασία συμπίεσης καταλαμβάνουν μικρότερο χώρο στο σκληρό δίσκο και μεταδίδονται γρηγορότερα μέσω Διαδικτύου απ' ότι στην αρχική τους μορφή. Για να μπορέσει όμως ο χρήστης να τα ανοίξει και να τα χρησιμοποιήσει, θα πρέπει να τα αποσυμπίεσει μέσω ειδικών προγραμμάτων. Βλ. επίσης ZIP ή RAR.

Contacts - Επαφές

Η λίστα των επαφών χρησιμοποιείται πολύ συχνά στα προγράμματα άμεσων μηνυμάτων, στα online παιχνίδια και στις εφαρμογές ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και αποτελεί τη συλλογή ονομάτων και στοιχείων επαφής των ανθρώπων που γνωρίζουμε.

Cookie

Στη γλώσσα του Διαδικτύου πρόκειται για μικρά αρχεία που δημιουργούνται αυτόματα στο σκληρό μας δίσκο, όταν επισκεπτόμαστε ορισμένες ιστοσελίδες, χωρίς να ζητηθεί η έγκρισή μας. Εάν επισκεφθούμε αργότερα την ίδια ιστοσελίδα, τότε ο διακομιστής μας αναγνωρίζει από το αντίστοιχο cookie. Τα αρχεία αυτά μπορούν να περιέχουν πληροφορίες, όπως ποιες ιστοσελίδες επισκεφθήκαμε, πόσο χρόνο αφιερώσαμε σε μια συγκεκριμένη ιστοσελίδα και πολλά άλλα που αφορούν τις συνήθειές μας, όταν είμαστε στο Διαδίκτυο. Τα cookies διευκολύνουν τη λειτουργία πολλών ιστοσελίδων, όπως για παράδειγμα στις ηλεκτρονικές αγορές, αλλά πολλές φορές χρησιμοποιούνται για διαφημιστικούς λόγους. Έχουμε τη δυνατότητα να απενεργοποιήσουμε τα cookies μέσω των επιλογών απορρήτου του browser μας.

Copy -Αντιγραφή

Διαδικασία, κατά την οποία επιλέγουμε ένα κείμενο, μια εικόνα ή απόσπασμα ενός εγγράφου και δημιουργούμε προσωρινό αντίγραφο του στο clipboard, μέχρι να το επικολλήσουμε στο ίδιο ή σε άλλο αρχείο.

Copy protection - Προστασία κατά της αντιγραφής

Σύστημα που χρησιμοποιείται για να αποτρέψει την παράνομη αναπαραγωγή έργων με προστατευμένα πνευματικά δικαιώματα, όπως μουσική και ταινίες. Για παράδειγμα, πολλά CDs και DVDs περιλαμβάνουν copy protection (προστασία κατά της αντιγραφής), έτσι ώστε να μην μπορούμε να δημιουργήσουμε αντίγραφά τους.

Copyright - Πνευματική ιδιοκτησία

Η πνευματική ιδιοκτησία (Copyright) παρέχει αποκλειστικό δικαίωμα στους δημιουργούς ενός έργου να διανέμουν, να αναπαράγουν και να διαθέτουν το έργο αυτό στο ευρύ κοινό. Επιτρέπει στους δημιουργούς να συντηρούνται από τα δημιουργήματά τους και να ελέγχουν τη χρήση του έργου τους.

Cracker

Cracker ονομάζεται ένα άτομο που, χωρίς εξουσιοδότηση, αποκτά παράνομη πρόσβαση σε ένα σύστημα υπολογιστών και στα δεδομένα του, με σκοπό την πρόκληση οικονομικής ή άλλου είδους ζημιάς και την κλοπή πληροφοριών. Βλ. επίσης Hacker.

Cursor - Δρομέας

Πρόκειται για το βελάκι που συνήθως βλέπουμε στην οθόνη μας και το οποίο δείχνει τη θέση στην οποία βρισκόμαστε στην οθόνη. Εάν π.χ. βρισκόμαστε σε ένα πρόγραμμα κειμένου, ο cursor δείχνει τη θέση από την οποία μπορούμε να συνεχίσουμε να δαχτυλογραφούμε το κείμενό μας.

Cut - Αποκοπή

Διαδικασία κατά την οποία επιλέγουμε κείμενο, εικόνα ή απόσπασμα ενός εγγράφου και το αποθηκεύουμε προσωρινά στο clipboard, αφαιρώντας το παράλληλα από το αρχικό έγγραφο.

Cyberspace - Κυβερνοχώρος

Πρόκειται για τον «κυβερνοχώρο» που ακούμε όλο και πιο συχνά. Συμβολίζει τον εικονικό κόσμο στον οποίο εισερχόμαστε όταν σερφάρουμε στο Διαδίκτυο, από όπου έχουμε πρόσβαση σε χώρους που δεν υπάρχουν σε φυσική μορφή, αλλά υφίστανται μόνο σε ηλεκτρονική.

Cybertrails

Έτσι λέγονται τα ηλεκτρονικά αποτυπώματα που αφήνουμε όταν χρησιμοποιούμε το Διαδίκτυο και ειδικόι, όπως οι αστυνομόι, μπορούν να τα ανιχνεύσουν. Με άλλα λόγια, κανένας δεν είναι αόρατος στο Διαδίκτυο, έστω και εάν έτσι φαίνεται. Αυτό είναι καλό, γιατί οι άνθρωποι που διαπράττουν εγκλήματα στο Διαδίκτυο μπορούν να εντοπιστούν μέσω των ηλεκτρονικών αποτυπωμάτων που αφήνουν πίσω τους.

Data transfer - Μεταφορά δεδομένων

Ο όρος αφορά στον τρόπο με τον οποίο οι πληροφορίες θα μεταφερθούν από έναν υπολογιστή σε κάποιον άλλο ή από ένα μέρος του υπολογιστή σε κάποιο άλλο.

Data transfer rate

Πρόκειται για την ταχύτητα με την οποία γίνεται η μεταφορά των δεδομένων και που, συνήθως, εκφράζεται σε bits ανά δευτερόλεπτο (bps = **bits per second**).

Database - Βάση δεδομένων

Πρόκειται για μια συλλογή από πολλές πληροφορίες οι οποίες συνδέονται μεταξύ τους με ειδικούς συσχετισμούς και οργανώνονται στον υπολογιστή με ειδικό τρόπο, ο οποίος διευκολύνει την εύκολη αναζήτηση και λήψη τους. Έτσι π.χ., όταν ψάχνουμε κάποιο εστιατόριο μέσα από ένα ευρετήριο στο Διαδίκτυο ή όταν ελέγχουμε τη δυνατότητα να ταξιδέψουμε με μια αεροπορική εταιρεία σε κάποια συγκεκριμένη ημερομηνία, η αναζήτηση και λήψη των πληροφοριών γίνεται στην ειδικά σχεδιασμένη για τον εκάστοτε σκοπό βάση δεδομένων.

Denial of service

Επίθεση που πραγματοποιείται μέσω Διαδικτύου. Οι επιτιθέμενοι δημιουργούν τεχνητή κίνηση σε κάποιον ιστοχώρο μέσω της μαζικής αποστολής δεδομένων, με αποτέλεσμα να παρεμποδίζεται η ομαλή λειτουργία της ιστοσελίδας - στόχου.

Dial up

Dial up είναι ένα είδος σύνδεσης στο Διαδίκτυο με το οποίο ο χρήστης μέσω ενός modem που είναι συνδεδεμένο με την τηλεφωνική του γραμμή πραγματοποιεί κλήση προς τον κόμβο του παρόχου του, για να αποκτήσει πρόσβαση στο Διαδίκτυο. Η πιο συνηθισμένη ταχύτητα των dial-up συνδέσεων είναι τα 56 Kbits/sec. Οι συνδέσεις αυτές έχουν σχεδόν στο σύνολό τους παραγκωνιστεί από τις πολύ πιο γρήγορες συνδέσεις ADSL.

Dialer

Οι dialers είναι προγράμματα που ενεργοποιούνται αυτόματα κατά τη διάρκεια μιας επίσκεψης σε κάποιες ιστοσελίδες (συνήθως ερωτικού ενδιαφέροντος). Στην περίπτωση των dial up συνδέσεων, τα προγράμματα αυτά, διακόπτουν τη σύνδεση με τον πάροχό μας και εκτρέπουν την κλήση προς γραμμές εξωτερικού με διεθνείς χρεώσεις. Έτσι, κάθε φορά που συνδεόμαστε στο Διαδίκτυο πραγματοποιούμε, αντί κλήση προς τον τοπικό μας πάροχο, κλήση προς αριθμούς πολύ υψηλών χρεώσεων, κάτι που πολύ συχνά αντιλαμβανόμαστε μόνο όταν λάβουμε τον τηλεφωνικό μας λογαριασμό στον οποίο εμφανίζονται οι υπέρογκες χρεώσεις. Οι χρήστες των συνδέσεων dial up μπορούν να προστατευθούν, ζητώντας από τον τηλεπικοινωνιακό τους πάροχο να ενεργοποιήσει τη φραγή διεθνών κλήσεων με ειδικό κωδικό, έτσι ώστε ο dialer να μην μπορεί να πραγματοποιήσει κλήσεις προς τηλέφωνα του εξωτερικού. Τέτοιου είδους προβλήματα δεν μπορούν να δημιουργηθούν σε συνδέσεις ADSL όπου η σύνδεση με το Διαδίκτυο δεν πραγματοποιείται μέσω τηλεφωνικής κλήσης.

DiVx codec

Το DiVx είναι ένα codec το οποίο επιτρέπει τη συμπίεση αρχείων βίντεο πολύ μεγάλης διάρκειας σε αρχεία μικρού μεγέθους χωρίς, ωστόσο, να επιφέρει μεγάλες απώλειες στην ποιότητα της εικόνας. Το μικρό μέγεθος των αρχείων αυτών επιτρέπει τη γρήγορη μετάδοσή τους μέσω του Διαδικτύου, κάνοντάς τα εξαιρετικά δημοφιλή στους χρήστες του.

Domain

Βρίσκεται σε κάθε διαδικτυακή διεύθυνση και καθορίζει μονοσήμαντα μια συγκεκριμένη περιοχή. Έτσι π.χ. στη διεύθυνση <http://www.saferinternet.gr> το «saferinternet.gr» είναι ένα domain. Χρησιμοποιείται κατά τον ίδιο τρόπο που η φυσική διεύθυνσή μας χρησιμοποιείται από τον ταχυδρόμο μας: για την εύκολη εύρεση και πρόσβαση διακομιστών σε αυτή, από οπουδήποτε στον κόσμο. Ένα domain αποτελείται από διάφορα μέρη, τα οποία χωρίζονται μεταξύ τους με μια τελεία. Στην τελευταία θέση δεξιά βρίσκεται πάντα το λεγόμενο Top-Level-Domain, το οποίο σηματοδοτεί τη χώρα από την οποία προέρχεται το domain αυτό ή κάποια ειδική κοινότητα στον κόσμο (π.χ. Ελλάδα (.gr), οργανισμούς (.org), πανεπιστημιακό χώρο (.edu), κ.λπ.). Στα αριστερά του top-level-domain βρίσκεται η ονομασία του ιστοχώρου.

Εάν θέλετε να αποκτήσετε το δικό σας domain, πρέπει πρώτα να ελέγξετε εάν το όνομα που επιλέξατε είναι ακόμα διαθέσιμο. Αυτό μπορείτε να το κάνετε στην Ελλάδα πηγαίνοντας στις σελίδες του «Μητρώου Ονομάτων Internet με κατάληξη .gr» στη διεύθυνση <http://www.gr> και εκεί να ελέγξετε εάν το όνομα που επιθυμείτε δεν έχει ήδη δοθεί σε κάποιον άλλο χρήστη.

Download

Στην καθημερινή γλώσσα των υπολογιστών μεταφράζεται ως «κατέβασμα» και υποδηλώνει τη διαδικασία αντιγραφής αρχείων μέσω δικτύου, από κάποιον άλλο υπολογιστή προς το σκληρό δίσκο του υπολογιστή μας. Το δίκτυο μπορεί να είναι τοπικό (εσωτερικό δίκτυο μιας επιχείρησης) ή το Διαδίκτυο. Εάν λαμβάνουμε αρχεία μέσω του Διαδικτύου από ιστοσελίδες που δεν γνωρίζουμε, πρέπει να είμαστε προσεκτικοί, καθώς είναι πιθανό να περιέχουν ιούς που μπορούν να προσβάλουν τον υπολογιστή μας. Για αυτό το λόγο, είναι καλό μετά τη μεταφορά αρχείων να τα ελέγχουμε με ένα πρόγραμμα προστασίας από ιούς. Βλ. επίσης Upload.

Drag & Drop

Σημαίνει «μετακινώ και τοποθετώ» και πρόκειται για τη δυνατότητα που υπάρχει σήμερα σε όλους τους υπολογιστές να επιλέγουμε και να μετακινούμε με το ποντίκι μας αρχεία προς κάποιο συγκεκριμένο σημείο της οθόνης μας και να τα τοποθετούμε εκεί. Για να το κάνουμε αυτό, πρέπει να επιλέξουμε κάποιο αρχείο με το αριστερό πλήκτρο του ποντικιού και κρατώντας το πατημένο, να μετακινήσουμε το επιλεγμένο αρχείο στη νέα του θέση εκτελώντας σε ορισμένες περιπτώσεις και κάποια εντολή.

Π.χ., αν κάνουμε κλικ σε ένα αρχείο κειμένου Word με το ποντίκι μας και με κρατημένο το αριστερό πλήκτρο του ποντικιού το μετακινήσουμε και το τοποθετήσουμε μέσα στην εφαρμογή Word που έχουμε ανοιχτή, αμέσως θα ανοίξει το συγκεκριμένο αρχείο στην οθόνη μας. Εάν πάλι μετακινήσουμε και τοποθετήσουμε το αρχείο μέσα σε ένα ηλεκτρονικό μήνυμα (e-mail), το αρχείο θα ενσωματωθεί ως «συνημμένο» στο μήνυμα αυτό.

DRM - Digital Rights Management

Πρόκειται για τις μεθόδους και τις τεχνικές που χρησιμοποιούνται για να προστατεύσουν την πνευματική ιδιοκτησία και τα εμπορικά δικαιώματα στο Διαδίκτυο. Η βιομηχανία του κινηματογράφου και της μουσικής αναζητούν τις κατάλληλες τεχνικές για να προστατεύσουν τα ψηφιακά έργα τους από την παράνομη αντιγραφή, κάτι που συνεπάγεται μεγάλη οικονομική ζημιά. Είναι βασικό να γνωρίζουμε ότι η αντιγραφή κάποιου ψηφιακού έργου, στην περίπτωση που δε μας δίνεται ρητά τέτοια δυνατότητα από τον κάτοχό του, είναι παράνομη και διώκεται από το νόμο.

DSL – Digital Subscriber Line

Βλ. ADSL

DVD - Digital Versatile Disk / Digital Video Disk

Πρόκειται για τον ψηφιακό δίσκο που όλοι λίγο-πολύ γνωρίζουμε από τις κινηματογραφικές ταινίες που προσφέρονται σε DVD, για να τις δούμε στο σπίτι μας. Πρόκειται για τη συνέχεια του CD και είναι ψηφιακός δίσκος στον οποίο μπορούν να αποθηκευθούν πολύ μεγάλοι όγκοι δεδομένων.

ΤΟ ΓΝΩΡΙΖΑΤΕ;

Εάν θέλετε να αποκτήσετε το δικό σας domain, πρέπει πρώτα να ελέγξετε εάν το όνομα που επιλέξατε είναι ακόμα διαθέσιμο. Αυτό μπορείτε να το κάνετε στην Ελλάδα πηγαίνοντας στις σελίδες του «Μητρώου Ονομάτων Internet με κατάληξη .gr» στη διεύθυνση <http://www.gr> και εκεί να ελέγξετε εάν το όνομα που επιθυμείτε δεν έχει ήδη δοθεί σε κάποιον άλλο χρήστη.

E-Commerce - Ηλεκτρονικό εμπόριο

Με τον όρο e-commerce αναφερόμαστε στην εμπορική χρήση του Διαδικτύου, όπου μέσα από ιστοσελίδες πραγματοποιούνται εμπορικές συναλλαγές μεταξύ εταιρειών και των εν δυνάμει πελατών τους καθώς και πληρωμές μέσω πιστωτικής κάρτας.

Edutainment

Ο όρος προέρχεται από το συνδυασμό των αγγλικών όρων **education** και **entertainment**, δηλαδή εκπαίδευση και ψυχαγωγία. Πρόκειται για εφαρμογές που στόχο έχουν να παράσχουν πληροφορίες και εκπαιδευτικό υλικό με τρόπο ψυχαγωγικό και συχνά υπό μορφή παιχνιδιού, κάτι που βοηθά στο να προσελκύεται και να παραμένει αμείωτο το ενδιαφέρον των χρηστών τους.

E-mail / Email - Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο

Μέσω του Διαδικτύου έχουμε τη δυνατότητα να στείλουμε ηλεκτρονική αλληλογραφία σε άλλους χρήστες από τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που έχουμε λάβει μαζί με τον προσωπικό μας λογαριασμό στο Διαδίκτυο (βλ. Account). Μπορούμε να στείλουμε και να λάβουμε ηλεκτρονικά μηνύματα μέσα από τα ειδικά προγράμματα δημιουργίας και αποστολής e-mails αλλά και μέσω δωρεάν υπηρεσιών του παγκοσμίου ιστού. Για να στείλουμε ένα ηλεκτρονικό μήνυμα, πρέπει να δηλώσουμε την ηλεκτρονική διεύθυνση του παραλήπτη. Στο πεδίο «θέμα» (Subject) δηλώνεται συνήθως το αντικείμενο του μηνύματος. Έπειτα μπορούμε να γράψουμε στον κενό χώρο το μήνυμά μας και να επισυνάψουμε αρχεία. Για να το στείλουμε πρέπει να κάνουμε κλικ στο αντίστοιχο κουμπί της αποστολής (συνηθέστερα συναντάται ως «Send»). Βλ. επίσης At @ και Attachment.

E-mail address - Διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου

Είναι μια μονοσήμαντη ηλεκτρονική διεύθυνση (σαν την ταχυδρομική θυρίδα) για την αποστολή μηνυμάτων. Η ηλεκτρονική διεύθυνση αποτελείται από λατινικούς χαρακτήρες. Αρχίζει με ένα χαρακτηριστικό που έχουμε επιλέξει (π.χ. το μικρό μας όνομα), ακολουθείται από τον χαρακτήρα @ και από το domain, στο οποίο βρίσκεται η ηλεκτρονική μας διεύθυνση. Παράδειγμα διεύθυνσης ηλεκτρονικού ταχυδρομείου είναι το info@saferinternet.gr, μέσω της οποίας μπορούμε να επικοινωνούμε με το Ελληνικό Κέντρο Ασφαλούς Διαδικτύου.

Embed - Ενσωμάτωση

Διαδικασία κατά την οποία μπορούμε να ενσωματώσουμε ένα βίντεο ή άλλου είδους εφαρμογές στην προσωπική μας ιστοσελίδα, blog ή προφίλ σε πλατφόρμα κοινωνικής δικτύωσης.

Emoticon

Είναι μια τεχνητή λέξη και προέρχεται από δύο αγγλικές λέξεις: emotion, που σημαίνει συναίσθημα, και icon, που σημαίνει εικόνα. Πρόκειται λοιπόν για εικονίδια που έχουν ως στόχο να συμβολίσουν κάποιο ιδιαίτερο συναίσθημα. Τα σύμβολα emoticons αποτελούνται από χαρακτήρες, οι οποίοι όταν πληκτρολογούνται σε συνέχεια και διαβάζονται με το κεφάλι γυρισμένο 90 μοίρες προς τα αριστερά, θυμίζουν συγκεκριμένες γκριμάτσες της γνωστής φιγούρας «Smiley». Έτσι π.χ. το emoticon :-) σημαίνει χαρά. Σας παραθέτουμε εδώ μερικά από τα emoticons που χρησιμοποιούνται ευρέως στην ηλεκτρονική αλληλογραφία, σε chat rooms, κ.λπ.

:-) Χαρά :-(Λύπη ;-) Κλείνω το μάτι :) Χαμογελάω :)) Πλατύ χαμόγελο
:-o Έχω μείνει με ανοιχτό το στόμα από την έκπληξη 8-) Φοράω γυαλιά

Encryption - Κρυπτογράφηση

Σημαίνει κρυπτογράφηση και γίνεται με τη βοήθεια του ειδικού λογισμικού προγράμματος που μετατρέπει (κλειδώνει) τα ψηφιακά δεδομένα με τη βοήθεια ενός κλειδιού κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να μην μπορούν να διαβαστούν από κανένα άλλο παρά μόνο από αυτόν που έχει το κλειδί αποκρυπτογράφησης. Πολλές φορές τα δεδομένα που αποστέλλονται, π.χ. μέσω ηλεκτρονικών μηνυμάτων, κρυπτογραφούνται πρώτα, έτσι ώστε να μην μπορούν να ανοιχτούν και να διαβαστούν όταν αποστέλλονται μέσω δικτύων. Για την κρυπτογράφηση των δεδομένων μπορούν να χρησιμοποιηθούν διάφορα προγράμματα. Ένα ιδιαίτερα δημοφιλές πρόγραμμα είναι το λεγόμενο PGP (Pretty Good Privacy).

Error - Σφάλμα

Σημαίνει «λάθος» ή «σφάλμα» και μπορεί να εμφανιστεί πολλές φορές στον υπολογιστή μας. Σε αυτή την περίπτωση, ανάμεσα στις τελευταίες λειτουργίες που εκτέλεσε ο υπολογιστής κάτι δεν πήγε καλά, με αποτέλεσμα να εμφανιστεί αυτή η ένδειξη. Συνήθως η ένδειξη «error» συνοδεύεται από έναν κωδικό και μια συνοπτική περιγραφή του λάθους, που μπορεί να είναι πολύ τεχνική και

ακαταλαβίστικη σε εμάς, εάν δεν έχουμε τις απαραίτητες τεχνικές γνώσεις. Σε αυτές τις περιπτώσεις πατάμε το πλήκτρο «OK». Εάν δεν μπορούμε να συνεχίσουμε να δουλεύουμε με τον υπολογιστή μας, είναι καλό να τον κλείσουμε για λίγα λεπτά πριν τον εκκινήσουμε ξανά.

Facebook

Το Facebook είναι μια εξαιρετικά δημοφιλής πλατφόρμα κοινωνικής δικτύωσης. Δημιουργήθηκε το 2004 και σήμερα αριθμεί εκατοντάδες εκατομμύρια ενεργά μέλη. Στον ιστοχώρο αυτό μπορούμε να δημιουργήσουμε το εικονικό μας προφίλ και να επικοινωνήσουμε ποικιλοτρόπως με άλλα άτομα. Βλ. Social Networking.

FAQs - Συχνές ερωτήσεις

Πρόκειται για σύντμηση της φράσης «Frequently Asked Questions» και σημαίνει «συχνές ερωτήσεις». Είναι μια λίστα από ερωτήσεις που υποβάλλονται συχνά από διάφορους χρήστες, μαζί με τις απαντήσεις τους. Εάν το συναντήσετε σε κάποιον ιστοχώρο όπου έχετε κάποιες απορίες και θέλετε να υποβάλετε μια ερώτηση, σας συμβουλεύουμε να διαβάσετε πρώτα το FAQs, γιατί μπορεί ήδη να περιέχει την απάντηση που ψάχνετε, αλλά και να λύσει άλλες απορίες σας.

Favourites - Αγαπημένα

Σημαίνει «τα αγαπημένα μου». Σε κάποια προγράμματα το συναντάμε και ως «bookmark». Με τα Favourites μπορούμε να σημειώσουμε κάποιες σελίδες που μας ενδιαφέρουν και που θέλουμε να επισκεφθούμε ξανά, έτσι ώστε αργότερα να τις βρίσκουμε πολύ εύκολα, χωρίς να χρειάζεται να δηλώσουμε ξανά ολόκληρη τη διεύθυνση της ιστοσελίδας αυτής. Βλ. επίσης Bookmark.

Filter - Φίλτρο

Πρόκειται για πρόγραμμα το οποίο χρησιμεύει στο να φιλτράρει συγκεκριμένα δεδομένα. Έτσι π.χ. ένα φίλτρο στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο μας μπορεί να αποτρέψει τη λήψη ανεπιθύμητων μηνυμάτων. Ένα φίλτρο στον browser μας μπορεί να μπλοκάρει ορισμένες ιστοσελίδες που δεν ανταποκρίνονται στις ρυθμίσεις μας (π.χ. σελίδες με πορνογραφικό περιεχόμενο). Περισσότερες πληροφορίες γύρω από τα φίλτρα μπορείτε να βρείτε στη θεματική «Φίλτρα και εργαλεία γονεϊκού ελέγχου».

Firewall

Πρόκειται για μια μέθοδο προστασίας, ένα «τείχος» που παρεμβάλλεται μεταξύ του εσωτερικού δικτύου και του Διαδικτύου, έτσι ώστε να προστατεύεται το εσωτερικό δίκτυο και τα δεδομένα των υπολογιστών του από τους crackers και τους hackers. Όλα τα δεδομένα που εισέρχονται ή εξέρχονται από ένα δίκτυο που προστατεύεται από firewall, ελέγχονται βάσει κανόνων που διέπουν το συγκεκριμένο firewall, και μόνο εάν είναι σύμφωνα με αυτούς μπορούν να «περάσουν».

Flash

Είναι το όνομα ενός προγράμματος το οποίο επιτρέπει σε κινούμενες εικόνες να εμφανίζονται στον υπολογιστή μας. Είναι δημοφιλές γιατί επιτρέπει τη δημιουργία αρχείων κινούμενης εικόνας χωρίς αυτά να είναι ογκώδη, έτσι ώστε εύκολα να μπορούν να μεταδίδονται μέσω Διαδικτύου ή να εμφανίζονται στην οθόνη μας χωρίς να περιμένουμε. Για να μπορέσουμε να δούμε τα αρχεία Flash χρειαζόμαστε το αντίστοιχο πρόγραμμα, το λεγόμενο «Plug-in» του Flash Player, το οποίο μπορούμε να κατεβάσουμε δωρεάν από το Διαδίκτυο. Οι νεότερες εκδόσεις κάποιων browsers έχουν ήδη ενσωματωμένο το πρόγραμμα αυτό.

Flash memory

Πρόκειται για μια μικρή σε μέγεθος κάρτα που χρησιμοποιείται για τη μεταφορά δεδομένων. Τέτοιου είδους κάρτες χρησιμοποιούνται από τις ψηφιακές κάμερες για την αποθήκευση φωτογραφιών, που στη συνέχεια μπορούν να μεταφερθούν στον προσωπικό μας υπολογιστή μέσω του κατάλληλου προγράμματος ανάγνωσης. Οι περισσότεροι υπολογιστές σήμερα έχουν ειδική υποδοχή για την εισαγωγή και την αυτόματη αναγνώριση και ανάγνωση τέτοιου είδους καρτών.

Forum - Φόρουμ

Πολλές ιστοσελίδες παρέχουν φόρουμ, έναν ανοιχτό χώρο συζητήσεων γύρω από θέματα που ενδιαφέρουν πολλούς επισκέπτες. Εδώ μπορεί ένας επισκέπτης να διαβάσει τις απόψεις των άλλων, να τις σχολιάσει και να αποστείλει δικές του σκέψεις και πληροφορίες. Ένα φόρουμ μπορεί να διευθύνεται από ένα συντονιστή. Σε αντίθεση με τα ανοιχτά φόρουμ, υπάρχουν και τα κλειστά φόρουμ, τα λεγόμενα «communities», στα οποία μόνο εγγεγραμμένοι χρήστες έχουν πρόσβαση.

Freemail

Πρόκειται για δωρεάν ηλεκτρονική διεύθυνση. Κάποιες εταιρείες παρέχουν δωρεάν ηλεκτρονικές διευθύνσεις, οι οποίες όμως έχουν περιορισμούς στο μέγεθος του φακέλου εισερχομένων, στο μέγεθος των συνημμένων αρχείων και προσθέτουν στο τέλος κάθε μηνύματος μια μικρή διαφήμισή τους.

Freeware

Προγράμματα που μπορούν να διανεμηθούν και να χρησιμοποιηθούν ελεύθερα και χωρίς κόστος. Αυτού του είδους τα προγράμματα δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για εμπορικούς σκοπούς (π.χ. να πουληθούν με σκοπό το κέρδος).

FTP

Είναι η συνοπτική ονομασία του «**F**ile **T**ransfer **P**rotocol»), ενός πρωτοκόλλου μεταφοράς δεδομένων μεταξύ δύο υπολογιστών και το οποίο επιτρέπει τη μεταφορά αρχείων ανεξάρτητα από τον τύπο του υπολογιστή, το λειτουργικό σύστημα και τον τύπο του αρχείου που μεταφέρεται.

FW - Forward

Στα μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου είναι πολύ πιθανό να συναντήσουμε την ένδειξη «FW:» στο πεδίο «Θέμα» του e-mail. Η ένδειξη Forward («προώθηση» στα ελληνικά) φανερώνει ότι ο αποστολέας του μηνύματος έχει προωθήσει σε εμάς αυτούσιο ένα e-mail που έχει λάβει ο ίδιος πρωτύτερα.

● ΤΟ ΓΝΩΡΙΖΑΤΕ;

Στην αρχαία Ρώμη, forum, ονομάζονταν δημόσιοι χώροι στο κέντρο της πόλης στους οποίους συγκεντρώνονταν οι πολίτες και ανταλλάσσαν απόψεις. Οι χώροι αυτοί λειτουργούσαν ως κέντρα λήψης πολιτικών και δικαστικών αποφάσεων, αλλά και ως κέντρα εμπορικών δραστηριοτήτων.

GIF (.gif)

Το GIF ή .gif είναι η σύντμηση του όρου «**G**raphics **I**nterchange **F**ormat» και υποδεικνύει έναν τύπο αρχείου εικόνων στον Παγκόσμιο Ιστό. Χρησιμοποιείται πολύ συχνά, καθώς καταλαμβάνει ελάχιστο αποθηκευτικό χώρο. Με άλλα λόγια, ο τύπος αρχείου GIF επιτρέπει συμπίεση ενός αρχείου κάνοντάς το μικρότερο σε μέγεθος, χωρίς όμως η εικόνα να χάνει σε ποιότητα. Αυτό μπορεί να γίνει για εικόνες που έχουν έως 256 χρώματα. Με τον όρο «animated GIF» περιγράφεται μια συστοιχία από εικόνες του τύπου αρχείου GIF. Οι εικόνες εμφανίζονται η μια μετά την άλλη, δημιουργώντας έτσι την αίσθηση της κίνησης (animation).

Gigabyte

Το Gigabyte είναι μια μονάδα μέτρησης η οποία ισοδυναμεί σε περίπου ένα δισεκατομμύριο bits. 1 Gigabyte = 1024 Megabytes, 1 Megabyte = 1024 Kilobytes, 1 Kilobyte = 1024 Bytes, 1 Byte = 8 bits.

Google

Πρόκειται για μια πολύ διαδεδομένη μηχανή αναζήτησης ιστοσελίδων στο Διαδίκτυο. Η διεύθυνσή της είναι www.google.com. Για την Ελλάδα υπάρχει επίσης το www.google.gr.

Graphics card - Κάρτα γραφικών

Η κάρτα γραφικών βρίσκεται μέσα στον υπολογιστή μας και μετατρέπει τα ψηφιακά αρχεία που είναι αποθηκευμένα σε αυτόν, σε γραφικές απεικονίσεις και σε κείμενα. Η ποιότητα της κάρτας καθορίζει την ταχύτητα εμφάνισης της απεικόνισης και την ποιότητά της.

Greeklish

Ο όρος προέργεται από το συνδυασμό των λέξεων Greek και English και υποδηλώνει τον τρόπο γραφής της ελληνικής γλώσσας με τη χρήση της λατινικής αλφαβήτου. Η συνήθεια αυτή ξεκίνησε επειδή τα πρώτα λειτουργικά συστήματα των υπολογιστών δεν αναγνώριζαν τους ελληνικούς χαρακτήρες. Σήμερα τα προβλήματα αυτά έχουν ξεπεραστεί, ωστόσο, τα greeklish παραμένουν πολύ δημοφιλή σε πολλές εφαρμογές του Διαδικτύου (chat, φόρουμ, κ.λπ.). Παράδειγμα γραφής σε greeklish: Kalimera = Καλημέρα, Eycharisto = Ευχαριστώ.

Grooming

Το grooming είναι η διαδικασία, κατά την οποία παιδόφιλοι χρησιμοποιούν τα chat rooms προσποιούμενοι ότι είναι ανήλικοι, για να προσελκύσουν παιδιά με σκοπό να τα κακοποιήσουν.

TIP

Σε ότι αφορά την προστασία των ανηλίκων από το φαινόμενο του grooming πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στα παρακάτω:

- Δεν μπορούμε ποτέ να είμαστε σίγουροι για την ταυτότητα του άλλου. Επομένως τα παιδιά θα πρέπει να αντιμετωπίζουν τις διαδικτυακές γνωριμίες με επιφυλακτικότητα.
- Αν μια συνομιλία σας φαίνεται ύποπτη, αποθηκεύστε αντίγραφό της. Αυτό θα είναι ιδιαίτερα χρήσιμο για να μπορείτε να κάνετε κάποια καταγγελία στην περίπτωση που κάποιος προσπαθεί να παρενοχλήσει το παιδί.
- Μάθετε στα παιδιά να μη δίνουν προσωπικά τους στοιχεία σε ανοιχτούς χώρους επικοινωνίας ώστε να αποφύγετε τον εντοπισμό τους στο φυσικό κόσμο.
- Φροντίστε να ενημερώνεστε για τις διαδικτυακές γνωριμίες των παιδιών σας, ώστε όταν παρατηρήσετε κάτι ύποπτο να μπορείτε να τα συμβουλευέτε αποτελεσματικά.

Hacker

Hacker είναι ένας έμπειρος χειριστής υπολογιστών, ο οποίος εισέρχεται σε ξένα υπολογιστικά συστήματα χωρίς να έχει άδεια πρόσβασης, με σκοπό να αποκαλύψει τις αδυναμίες τους και χωρίς να έχει την πρόθεση να προκαλέσει ζημιά.

Happy slapping

Ο όρος αναφέρεται στη διαδικασία φωτογράφισης ή βιντεοσκόπησης σκηνών παρενόχλησης και ανταλλαγής αυτών μέσω Διαδικτύου ή κινητών τηλεφώνων.

Hard disk - Σκληρός δίσκος

Είναι μαγνητικό μέσο αποθήκευσης. Στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές ο σκληρός δίσκος χρησιμοποιείται για την αποθήκευση των δεδομένων μας.

Hardware

Πρόκειται για τα «χειροπιαστά» μέρη/τμήματα που συγκροτούν το υπολογιστικό μας σύστημα, όπως η οθόνη, ο σκληρός δίσκος, ο εκτυπωτής, κ.λπ. Διακρίνεται από το software, δηλαδή το λογισμικό, που επίσης αποτελεί μέρος του υπολογιστικού συστήματος.

High score

Σηματοδοτεί το μέγιστο σκορ που μπορούμε να πετύχουμε σε ένα παιχνίδι ή που έχει έως τώρα επιτευχθεί από κάποιον παίκτη.

History - Ιστορικό

Πρόκειται για λίστα, η οποία αποθηκεύει και εμφανίζει όλες τις διευθύνσεις των ιστοσελίδων του Διαδικτύου που επισκεφθήκαμε κατά την διάρκεια μιας χρονικής περιόδου, π.χ. σήμερα, χθες, την προηγούμενη εβδομάδα, κ.λπ. Η λίστα αυτή ενεργοποιείται με κλικ επάνω στο αντίστοιχο κουμπί που βρίσκεται σε όλους τους browsers.

Homepage - Αρχική σελίδα

Πρόκειται για την αρχική σελίδα ενός διαδικτυακού τόπου που εμφανίζεται στην οθόνη μας όταν πληκτρολογούμε τη διεύθυνσή του. Πολλές φορές και ενώ σερφάρουμε μέσα σε ένα δικτυακό τόπο, βλέπουμε το κουμπί ή την επιλογή «Home», μέσω του οποίου μπορούμε να επιστρέψουμε στην αρχική του σελίδα.

Honeypots

Τρόπος εντοπισμού αδυναμιών στην ασφάλεια υπολογιστικών συστημάτων κατά τον οποίο ένας υπολογιστής χρησιμοποιείται ως δόλωμα, αφήνεται δηλαδή επίτηδες απροστάτευτος, ώστε να δεχτεί επιθέσεις και να αντιληφθούν οι διαχειριστές του τυχόν προβλήματα στην ασφάλεια του.

Hot spot

Υποδεικνύει ένα δημόσιο χώρο, στον οποίο μπορούμε ασύρματα να συνδεθούμε στο Διαδίκτυο. Τέτοια hot spots βρίσκονται ήδη σε διάφορα σημεία δημόσιας πρόσβασης, όπως σε αεροδρόμια, ξενοδοχεία, καφέ, κ.λπ.

Hotline

Πρόκειται για ανοιχτές γραμμές επικοινωνίας. Σε ότι αφορά την ασφάλεια στο Διαδίκτυο, η ανοιχτή γραμμή επικοινωνίας στην Ελλάδα είναι η Safeline, μέσω της οποίας μπορούμε να καταγγείλουμε ύποπτες ή παράνομες ιστοσελίδες.

HTML

Πρόκειται για σύντμηση του όρου «**H**ypertext **M**arkup **L**anguage». Η HTML είναι η γλώσσα με την οποία δημιουργούνται σελίδες στο Διαδίκτυο, οι οποίες αναγνώνονται από κάθε υπολογιστή στον κόσμο.

Http

Σύντμηση του όρου «**H**ypertext **T**ransfer **P**rotocol» και είναι το πρωτόκολλο που επιτρέπει την ανταλλαγή πληροφοριών στο Διαδίκτυο. Τα γράμματα «http» εμφανίζονται πάντα μπροστά από μια διαδικτυακή διεύθυνση (π.χ. <http://www.saferinternet.gr>),

Hyperlink - Υπερσύνδεσμος

Βλ. Link.

ICQ

Πρόκειται για ένα πρόγραμμα, μέσω του οποίου πληροφορούμαστε πότε οι φίλοι μας είναι συνδεδεμένοι στο Διαδίκτυο. Όταν είναι συνδεδεμένοι, μπορούμε να τους καλέσουμε σε chat ή να τους στείλουμε μηνύματα, αρχεία κ.λπ., τα οποία θα διαβάσουν άμεσα. Αντίστοιχη ανταγωνιστική υπηρεσία είναι τα Instant Messaging Programs ή Instant Messengers.

Identity theft - Κλοπή ταυτότητας

Μιλάμε για κλοπή ταυτότητας, όταν προσωπικές πληροφορίες χρηστών έχουν κλαπεί και χρησιμοποιούνται παράνομα. Στις περισσότερες περιπτώσεις η κλοπή ταυτότητας γίνεται μέσω του phishing και του pharming.

Inbox

Πρόκειται για μια εικονική θυρίδα, στην οποία λαμβάνουμε τα εισερχόμενα μηνύματα του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου μας. Λέγεται επίσης και mailbox.

Instant Messaging Programs (IM) - Προγράμματα άμεσων μηνυμάτων

Πρόκειται για προγράμματα, μέσω των οποίων μπορούμε να πληροφορούμαστε πότε οι φίλοι μας είναι συνδεδεμένοι στο Διαδίκτυο. Όταν είναι συνδεδεμένοι, μπορούμε να τους καλέσουμε σε chat, ή να τους στείλουμε μηνύματα, αρχεία κ.λπ., που θα διαβάσουν άμεσα. Αντίστοιχη ανταγωνιστική υπηρεσία είναι το ICQ.

Internet - Διαδίκτυο

Το Internet είναι ένα τεράστιο δίκτυο στο οποίο είναι συνδεδεμένα μεταξύ τους πολλά άλλα μικρά ή μεγάλα δίκτυα υπολογιστών. Πολλές φορές συγχέεται το Διαδίκτυο με τον παγκόσμιο ιστό, το **World Wide Web** (WWW). Το WWW αποτελεί μόνο ένα μέρος του Διαδικτύου. Επιπλέον έχουμε πολλές άλλες υπηρεσίες όπως το e-mail, chat κ.λπ.

Internet Address

Είναι η μονοσήμαντη διεύθυνση που προσδιορίζει τη θέση ενός συγκεκριμένου υπολογιστή στο Διαδίκτυο. Κάθε υπολογιστής που είναι συνδεδεμένος στο Διαδίκτυο, καθώς και οι servers στους οποίους είναι αποθηκευμένες οι ιστοσελίδες έχουν μια τέτοια διεύθυνση. Η διεύθυνση αποτελείται από τέσσερις δεκαδικούς αριθμούς, οι οποίοι χωρίζονται με τελείες. Για παράδειγμα: 154.110.42.3. Ο όρος Internet address είναι συνώνυμος του όρου IP address.

Internet Relay Chat (IRC)

Είναι μια υπηρεσία με την οποία μπορούμε να συνομιλούμε σε πραγματικό χρόνο μέσω του Διαδικτύου με άτομα σε όλο τον κόσμο, χρησιμοποιώντας το πληκτρολόγιο του υπολογιστή μας.

Internet Service Provider (ISP) – Πάροχος Υπηρεσιών Διαδικτύου

Πρόκειται για το φορέα που παρέχει πρόσβαση στο Διαδίκτυο προμηθεύοντάς μας με τον αντίστοιχο λογαριασμό. Οι ISPs προσφέρουν ένα ευρύ φάσμα δυνατοτήτων πρόσβασης στο Διαδίκτυο, ανάλογα με τις ανάγκες του εκάστοτε χρήστη και με τις αντίστοιχες χρεώσεις (όπως π.χ. σύνδεση dial-up, σύνδεση ISDN, ADSL κ.λπ.).

Intranet - Εσωτερικό δίκτυο

Ένα δίκτυο που στηρίζεται στο πρωτόκολλα TCP/IP, όπως και το Διαδίκτυο. Σε αυτό έχουν πρόσβαση μόνο τα άτομα που έχουν την άδεια (authorization) του διαχειριστή (administrator) του εκάστοτε δικτύου. Για παράδειγμα, μέσω intranet, μπορούν να πραγματοποιούνται με ασφάλεια ανταλλαγές πληροφοριών μεταξύ των συνδεδεμένων υπολογιστών ενός οργανισμού ή μιας εταιρείας.

IP Address

Βλ. Internet Address

ISDN

ISDN είναι η σύντμηση του όρου «Integrated Services Digital Network». Πρόκειται για ένα τύπο μεταφοράς αρχείων, ο οποίος βασίζεται σε ψηφιακή τεχνολογία (σε αντίθεση με τα παραδοσιακά αναλογικά τηλεφωνικά δίκτυα), επιτρέποντας υψηλές ταχύτητες μεταφοράς δεδομένων. Μπορείτε να συνδεθείτε στο δίκτυο ISDN μέσω μιας αντίστοιχης σύνδεσης και μιας ISDN κάρτας.

ISP

Βλ. Internet Service Provider.

● ΤΟ ΓΝΩΡΙΖΑΤΕ;

Σήμερα στο Διαδίκτυο χρησιμοποιείται η έκδοση 4 του πρωτοκόλλου IP. Η έκδοση αυτή ισχύει από το τέλος της δεκαετίας του '80 και στο άμεσο μέλλον δεν θα μπορεί να καλύψει τις διευρυμένες ανάγκες του Διαδικτύου. Με το υπάρχον σύστημα το πλήθος των μοναδικών διευθύνσεων ανέρχεται σε 4.294.967.296. Αντίθετα, με τη νέα έκδοση 6 του πρωτοκόλλου (IP V6) ο αριθμός των διευθύνσεων θα αυξηθεί σημαντικά, επιτρέποντας την ταυτόχρονη σύνδεση πολλών διαφορετικών συσκευών στο Διαδίκτυο. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι για κάθε γνωστό αστέρι του διαστήματος θα υπάρχουν διαθέσιμες 2^{52} διευθύνσεις!

Java

Γλώσσα προγραμματισμού της οποίας ο κώδικας μπορεί να αναγνωσθεί και να εκτελεστεί από οποιονδήποτε υπολογιστή, ανεξάρτητα από το λειτουργικό του σύστημα. Η γλώσσα Java είναι κατάλληλη για τη δημιουργία και ενσωμάτωση διαλογικών στοιχείων (interactive elements) μέσα σε μια ιστοσελίδα.

Java applets

Μικρές εφαρμογές, υλοποιημένες στη γλώσσα Java.

Joystick

Συσκευή χειρισμού η οποία χρησιμοποιείται ευρέως για παιχνίδια υπολογιστών. Το joystick χρησιμοποιείται και σε μερικές επαγγελματικές εφαρμογές, όπως σχεδιαστικά προγράμματα αυτοκινήτων.

JPEG (.jpg)

Σύντμηση του όρου «**J**oint **P**hotographic **E**xperts **G**roup». Πρόκειται για έναν τύπο αρχείου που επιτρέπει μέχρι 16.7 εκατομμύρια χρώματα και διάφορα επίπεδα συμπίεσης των δεδομένων, κάνοντας τα αντίστοιχα αρχεία εικόνων πολύ μικρότερα σε όγκο. Το επίπεδο συμπίεσης επηρεάζει την ποιότητα της εικόνας. Έτσι, μικρότερη συμπίεση σημαίνει καλύτερη ποιότητα αλλά μεγαλύτερο όγκο δεδομένων, ενώ μεγαλύτερη συμπίεση σημαίνει χειρότερη ποιότητα με μικρότερο όγκο δεδομένων.

Junk e-mail – Ανεπιθύμητη αλληλογραφία

Περιγράφει τα ανεπιθύμητα ηλεκτρονικά μηνύματα που αποστέλλονται στον υπολογιστή μας και, συνήθως περιλαμβάνουν διαφημίσεις. Λέγεται επίσης και Spam e-mail. Βλ. επίσης Spam.

Lag

Η χρονική καθυστέρηση, (π.χ. σε παιχνίδια που παίζονται online) η οποία δημιουργείται εξαιτίας κακής ή αργής σύνδεσης μεταξύ των υπολογιστών από τους οποίους παίζουν οι παίκτες.

LAN (Local Area Network) - Τοπικό δίκτυο

Σημαίνει τοπικό υπολογιστικό δίκτυο, στο οποίο διάφοροι υπολογιστές και περιφερειακά συστήματα, όπως εκτυπωτές, συνδέονται μεταξύ τους σε έναν περιορισμένο χώρο, συνήθως με καλώδια υψηλών ταχυτήτων. Τέτοια δίκτυα είναι πολύ συνηθισμένα σε εταιρείες και σε χώρους όπου πολλοί υπολογιστές μοιράζονται κοινά προγράμματα, δεδομένα, ή περιφερειακά.

LAN party

Ο όρος αυτός υποδηλώνει ένα τοπικό υπολογιστικό δίκτυο, στο οποίο πολλοί παίκτες μπορούν να παίξουν μεταξύ τους online παιχνίδια. Τέτοια «LAN Party» υπάρχουν π.χ. σε εκθέσεις νέας τεχνολογίας.

Level - Επίπεδο

Είναι ο αγγλικός όρος για τη βαθμίδα. Συνήθως στον κόσμο των υπολογιστών σημαίνει επίπεδο δυσκολίας και χρησιμοποιείται πολύ συχνά στα παιχνίδια, όπου υπάρχουν διάφορα τέτοια επίπεδα για τους παίκτες. Χαμηλά επίπεδα δυσκολίας, ξεκινώντας από το 0, σημαίνουν ότι αρχάριοι παίκτες μπορούν να παίξουν, ενώ, όσο ανεβαίνει το επίπεδο δυσκολίας (1,2,3, ...), το παιχνίδι γίνεται πιο δύσκολο και πιο απαιτητικό και ενδείκνυται για προχωρημένους και έμπειρους παίκτες.

Link - Σύνδεσμος

Σημαίνει σύνδεσμος και υποδηλώνει τη σύνδεση μεταξύ διαφορετικών ιστοσελίδων. Σε μια ιστοσελίδα μπορούμε να βρούμε συνδέσμους είτε επάνω σε κείμενο (που είναι τότε μαρκαρισμένο με διαφορετικό χρώμα), είτε σε φωτογραφίες και γραφικά. Εάν κάνουμε κλικ με το ποντίκι μας επάνω σε ένα σύνδεσμο, τότε θα οδηγηθούμε στην ιστοσελίδα που κρύβεται πίσω από το σύνδεσμο αυτό. Συνήθως, εάν έχουμε ήδη επισκεφθεί ένα σύνδεσμο κειμένου, τότε το χρώμα του κειμένου αλλάζει, υποδηλώνοντας έτσι ότι έχουμε ήδη δει τον αντίστοιχο σύνδεσμο τουλάχιστον μια φορά.

Login

Πρόκειται για την διαδικασία κατά την οποία συνδεόμαστε σε ένα υπολογιστικό δίκτυο ή στο Διαδίκτυο. Για αυτό τον λόγο χρειαζόμαστε ένα όνομα χρήστη (userid) και έναν κωδικό πρόσβασης (password). Συγκεκριμένα, για τη σύνδεσή μας στο Διαδίκτυο ο ISP μας, μας δίνει ένα όνομα χρήστη και έναν κωδικό, τα οποία ισχύουν για όσο καιρό έχουμε συνάψει συμφωνία με τον πάροχο αυτό.

Lol

Σύντμηση της αγγλικής φράσης «laughing out loud», που σημαίνει γελάω δυνατά. Βλ. επίσης Acronyms.

Mailbox - Φάκελος εισερχομένων

Είναι η ηλεκτρονική ταχυδρομική θυρίδα στην οποία βρίσκουμε τα e-mail μας. Συνώνυμο του Inbox.

Mailing list

Σημαίνει ταχυδρομική λίστα και πρόκειται για μια κοινή ηλεκτρονική διεύθυνση πολλών αποδεκτών. Οτιδήποτε σταλεί σε αυτή τη διεύθυνση θα ληφθεί από όλους τους παραλήπτες που είναι μέλη της λίστας. Τέτοιες λίστες χρησιμοποιούνται συχνά όταν οι αποδέκτες έχουν κοινά θέματα προς συζήτηση, οπότε πολύ γρήγορα μπορούν όλοι να ενημερωθούν για τα θέματα που τίθενται και να στείλουν απάντηση προς όλα τα μέλη.

Malware - Βλαβερό λογισμικό

Ο όρος προέρχεται από το συνδυασμό των λέξεων **malicious** (βλαβερό) και **software** (λογισμικό). Πρόκειται για λογισμικό που μπορεί να απειλήσει την ασφάλεια του χρήστη και του ηλεκτρονικού υπολογιστή. Malware χαρακτηρίζονται, μεταξύ άλλων, οι ιοί (viruses), τα σκουλήκια (worms), οι Δούρειοι Ίπποι (trojan horses) και το spyware.

Mana

Ο όρος χρησιμοποιείται κατά κόρον στα παιχνίδια ρόλων (RPG - Role Playing Games) και υποδηλώνει τη μαγική ενέργεια που έχει στη διάθεσή του ένας χαρακτήρας. Κάθε φορά που ο χαρακτήρας εξαπολύει επίθεση μαγείας, το mana του μειώνεται.

Mirror site

Πρόκειται για ένα δικτυακό τόπο ο οποίος αποτελεί ακριβές αντίγραφο ενός άλλου και έχει ως σκοπό να εξυπηρετήσει επισκέπτες από συγκεκριμένες χώρες και περιοχές και να διευκολύνει τη λειτουργία του πρωτότυπου δικτυακού τόπου, όταν δέχεται πολλούς επισκέπτες.

MMORPG

Σύντμηση του όρου «Massively Multiplayer Online Role Playing Games» για ηλεκτρονικά παιχνίδια που προσφέρονται στο Διαδίκτυο. Το τυπικό τους χαρακτηριστικό είναι οι εκτενείς, σοφιστικές, λεπτομερείς και εξελίξιμοι κόσμοι, που βασίζονται σε διαφορετικά αφηγηματικά περιβάλλοντα. Η φύση αυτών των παιχνιδιών είναι να προσφέρουν ένα πλούσιο τρισδιάστατο εικονικό κόσμο, στον οποίο θα κατοικούν χιλιάδες χαρακτήρες που ελέγχονται από τους παίκτες. Η μορφή αυτή περιλαμβάνει ένα πλήρως ανεπτυγμένο από οπτικοακουστική άποψη περιβάλλον πολλαπλών παικτών. Οι χαρακτήρες τους οποίους δε χειρίζονται οι παίκτες (οι λεγόμενοι NPCs ή **Non-Player game Characters**) έχουν σχεδιαστεί με τεχνητή νοημοσύνη, έτσι ώστε να προσφέρουν ένα πλούσιο και μη προβλέψιμο εικονικό περιβάλλον, το οποίο ο παίκτης βιώνει μέσα από τα μάτια του επιλεγμένου χαρακτήρα του.

MMS

Σύντμηση του αγγλικού όρου **Multimedia Messaging Service**. Πρόκειται για τεχνολογία η οποία επιτρέπει να στέλνουμε, μέσω των κινητών τηλεφώνων που την υποστηρίζουν, μηνύματα που περιέχουν εκτός από κείμενο, φωτογραφίες, βίντεο ή ήχο.

Moblog

Το Moblog είναι μια σύνθετη λέξη από τους αγγλικούς όρους **mobile** και **weblog**. Ένα moblog αποτελείται από περιεχόμενο που έχει δημοσιευθεί στο Διαδίκτυο μέσω ενός κινητού τηλεφώνου ή μιας φορητής συσκευής, όπως ένα PDA (**P**ersonal **D**igital **A**ssistant). Το περιεχόμενο μπορεί να είναι μέρος ενός προσωπικού ημερολογίου που ανανεώνεται καθημερινά, υλικό από πολιτικές καμπάνιες ή διαφημιστικά προγράμματα που έχουν δημιουργηθεί από πλειάδα συγγραφών κ.α.

Modem

Είναι σύνθετη λέξη και προέρχεται από τις λέξεις **modulate** / **demodulate**. Πρόκειται για μια συσκευή η οποία μετατρέπει τα ψηφιακά δεδομένα του υπολογιστή-αποστολέα σε αναλογικά σήματα, για να μπορέσουν να μεταφερθούν μέσω τηλεφωνικών γραμμών στον υπολογιστή-δέκτη, όπου το modem τα μετατρέπει πάλι σε ψηφιακά δεδομένα, για να μπορέσουν να αναγνωστούν από το υπολογιστικό σύστημα. Το modem μπορεί να λειτουργεί σε διάφορες ταχύτητες.

MP3

Είναι η συνοπτική ονομασία του όρου «**M**otion **P**icture Experts Group Audio Layer 3». Πρόκειται για μια διαδικασία με την οποία αρχεία ήχου μπορούν να συμπίεστούν σε αναλογία 12:1 σε σχέση με τον αρχικό τους όγκο. Με αυτό τον τρόπο μπορούν μεγάλα αρχεία ήχου να μεταφερθούν πολύ γρήγορα. Τα αρχεία MP3 μπορούν να αναγνωσθούν από συσκευές MP3 Player. Τα αρχεία MP3 χρησιμοποιούνται πολύ συχνά στο Διαδίκτυο για τη γρήγορη μεταφορά και αποθήκευση μουσικών αρχείων στον τοπικό υπολογιστή.

MUD

Είναι η συνοπτική ονομασία του όρου «**M**ulti **U**ser **D**ungeons». Πρόκειται για εικονικούς κόσμους στο Διαδίκτυο, όπου διάφοροι χρήστες μπορούν να συναντηθούν εικονικά και να ανταλλάξουν πληροφορίες ή να παίξουν παιχνίδια.

Multiplayer mode

Σε ελεύθερη μετάφραση σημαίνει δυνατότητα πολλαπλών παικτών. Είναι η δυνατότητα ενός παιχνιδιού να επιτρέπει την παράλληλη συμμετοχή περισσότερων του ενός παικτών, οι οποίοι μπορούν να παίζουν μεταξύ τους ή και να συναγωνίζονται μεταξύ τους μέσα στο παιχνίδι.

Myspace

Τον Αύγουστο του 2003 ιδρύθηκε η πλατφόρμα κοινωνικής δικτύωσης Myspace, η οποία σήμερα φιλοξενεί εκατοντάδες εκατομμύρια λογαριασμούς χρηστών. Το Myspace δίνει τη δυνατότητα στα μέλη του να δημιουργήσουν το εικονικό τους προφίλ, να γνωρίσουν άλλους χρήστες, να επικοινωνούν με τους φίλους τους, καθώς και να αναπτύξουν πληθώρα άλλων δραστηριοτήτων.

Navigation buttons - Κουμπιά πλοήγησης

Είναι τα κουμπιά που υπάρχουν στο επάνω τμήμα του browser μας και με τα οποία μπορούμε να πλοηγηθούμε στο Διαδίκτυο. Έτσι π.χ. τα κουμπιά «Back» και «Forward» μας επιτρέπουν να μετακινηθούμε μεταξύ των ιστοσελίδων που έχουμε επισκεφθεί, το κουμπί «Print» να εκτυπώσουμε τη σελίδα που βλέπουμε στον υπολογιστή μας, κ.λπ.

Netiquette (Network Etiquette)

Σημαίνει σωστή συμπεριφορά στο Διαδίκτυο και πρόκειται για μια σειρά κανόνων συμπεριφοράς, που θα πρέπει να ακολουθούνται στις επαφές με άλλους χρήστες στο Διαδίκτυο. Έτσι π.χ. δεν είναι σωστό να γράφουμε με κεφαλαία γράμματα όταν στέλνουμε e-mail ή όταν συνομιλούμε σε κάποιο χώρο επικοινωνίας, γιατί ισοδυναμούν με φωνές.

Network - Δίκτυο

Πρόκειται για υπολογιστές και περιφερειακά συνδεδεμένα μεταξύ τους, είτε με καλώδια, είτε ασύρματα, με σκοπό την ανταλλαγή ψηφιακών δεδομένων. Το Διαδίκτυο είναι ένα «network» που αποτελείται από πολλά μεγάλα ή μικρότερα (υπο-)δίκτυα σε όλο τον κόσμο.

Newbies

Με τον όρο αυτό χαρακτηρίζονται στην αγγλική γλώσσα τα άτομα που είναι νέοι στη χρήση του Διαδικτύου και των online παιχνιδιών.

Newsgroup

Πρόκειται για ομάδα συζητήσεων και ανταλλαγής απόψεων, που επικεντρώνεται σε ένα συγκεκριμένο θέμα (π.χ. κάποιος καλλιτέχνης, κάποιο βιβλίο, κ.λπ.). Κάθε μέλος της ομάδας μπορεί να στείλει την άποψή του, η οποία δημοσιεύεται στο Διαδίκτυο και μπορεί να διαβαστεί και να σχολιαστεί από όλη την υπόλοιπη ομάδα.

Newsletter

Πολλές εταιρείες και οργανισμοί αποστέλλουν ανά τακτά χρονικά διαστήματα ένα ενημερωτικό φυλλάδιο στη λίστα αποδεκτών τους, στο οποίο συμπεριλαμβάνουν όλα τα νέα τους, μελλοντικές εκδηλώσεις γύρω από συγκεκριμένες θεματικές, κ.λπ. Η εγγραφή σε ένα newsletter γίνεται με την αποστολή της ηλεκτρονικής μας διεύθυνσης στον πάροχο της υπηρεσίας. Πριν στείλουμε τη διεύθυνσή μας, είναι καλό να διαβάζουμε τους όρους προστασίας προσωπικών δεδομένων και να σιγουρευόμαστε ότι η ηλεκτρονική μας διεύθυνση δε θα χρησιμοποιηθεί για άλλο σκοπό, ούτε θα δοθεί σε κάποια άλλη εταιρεία ή οργανισμό χωρίς να το γνωρίζουμε. Επίσης, οποιαδήποτε στιγμή θέλουμε, μπορούμε να ζητήσουμε να διαγραφεί η διεύθυνσή μας από τη λίστα παραληπτών.

Nickname - Παρατσούκλι

Στο Διαδίκτυο και ιδιαίτερα στους χώρους ανοιχτής επικοινωνίας chat, οι περισσότεροι χρήστες δεν δηλώνουν το αληθινό τους όνομα αλλά επιλέγουν ένα παρατσούκλι, με το οποίο οι άλλοι μπορούν να τους αναγνωρίσουν. Έτσι μπορούν ανώνυμα να πλοηγούνται στο Διαδίκτυο.

Nigerian scam (419 scam)

Μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου αποστέλλεται μήνυμα που ενημερώνει με συγκινησιακά φορτισμένο τόνο τον παραλήπτη ότι μπορεί να βοηθήσει στη διεκπεραίωση κάποιας συναλλαγής. Ως αποτέλεσμα της βοήθειάς του, ο παραλήπτης θα έχει προμήθεια σημαντικό ποσοστό του ποσού που θα καταφέρει να μετακινήσει ο αποστολέας του μηνύματος. Οι συναλλαγές που εμφανίζονται συχνότερα είναι: η διεκδίκηση ανύπαρκτων κληρονομιών, η αποδέσμευση χρημάτων από τραπεζικούς λογαριασμούς, η παραλαβή και αποθήκευση των χρημάτων του αποστολέα σε ασφαλές μέρος και η επένδυση των χρημάτων αυτών στη χώρα του θύματος. Η συντριπτική πλειοψηφία των μηνυμάτων προέρχεται από τη Νιγηρία. Για το λόγο αυτό η πρακτική αυτή αποκαλείται νιγηριανό scam αλλά και απάτη 419 από το άρθρο του ποινικού κώδικα της χώρας, που αφορά στις οικονομικές απάτες.

Notebook

Είναι ένας φορητός υπολογιστής ιδιαίτερα λεπτός, μικρός (μέγεθος A4 ή και μικρότερο) και ελαφρύς, έτσι ώστε να μπορεί να μεταφερθεί χωρίς δυσκολία.

Offline

Είναι το αντίθετο του όρου online και σημαίνει ότι δεν υπάρχει απευθείας σύνδεση με το δίκτυο. Ο υπολογιστής μας όταν είναι σε κατάσταση offline, μπορεί να έχει πρόσβαση μόνο στα δεδομένα που υπάρχουν τοπικά, δηλαδή αρχειοθετημένα στον τοπικό σκληρό δίσκο.

Online

Είναι το αντίθετο του όρου offline και σημαίνει ότι υπάρχει απευθείας σύνδεση με το δίκτυο. Ο υπολογιστής, όταν είναι σε κατάσταση online, μπορεί να έχει πρόσβαση σε δεδομένα, τόσο από τους τοπικούς δίσκους όσο και από διαδικτυακά περιβάλλοντα.

Online banking

Οι περισσότερες τράπεζες παρέχουν σήμερα την υπηρεσία αυτή μέσω της ιστοσελίδας τους στο Διαδίκτυο. Μέσω του online banking μπορούμε να κάνουμε πολλές συναλλαγές χωρίς να χρειάζεται να επισκεφθούμε την τράπεζα, απλά μέσω του υπολογιστή μας. Είναι πολύ βασικό, η τράπεζα με την οποία συνεργαζόμαστε, να μας παρέχει ασφαλή πρόσβαση και να διασφαλίζει την κωδικοποίηση όλων των δεδομένων μας, έτσι ώστε να μην μπορεί να γίνει υποκλοπή τους από αγνώστους.

Online service

Πρόκειται για παρόχους υπηρεσιών Διαδικτύου, οι οποίοι, εκτός της υπηρεσίας πρόσβασης στο Διαδίκτυο, παρέχουν στα μέλη τους επιπλέον υπηρεσίες, όπως ειδική ιστοσελίδα με κάθε είδους πληροφορίες, νέα, χρηματιστήριο, πληροφορίες για ταξίδια, φόρουμ, κ.λπ

Operating system - Λειτουργικό σύστημα

Το σύνολο των προγραμμάτων που αναλαμβάνουν τον έλεγχο της λειτουργίας του υπολογιστή μας. Λειτουργικά συστήματα είναι π.χ. τα Windows, το Unix, το Linux, ή το Mac OS, που βρίσκουμε στους υπολογιστές Macintosh.

P2P

P2P ή «peer to peer» σημαίνει ότι δύο υπολογιστές επικοινωνούν μεταξύ τους, χωρίς να υπάρχει κάποιος server που να αναλαμβάνει τη μεταξύ τους επικοινωνία, αλλά έχοντας μεταξύ τους άμεση σύνδεση. Για να γίνει αυτό πρέπει οι δύο υπολογιστές να έχουν το ίδιο λογισμικό, μέσω του οποίου να επικοινωνούν. Έτσι π.χ. μπορούν να σταλούν ηλεκτρονικά μηνύματα ή να γίνει ανταλλαγή πληροφοριών από τον έναν υπολογιστή απευθείας στον άλλον.

Password - Κωδικός πρόσβασης

Ο κωδικός πρόσβασης μαζί με το όνομα χρήστη (username) αποτελεί την ταυτότητά μας, μέσω της οποίας αποκτούμε εξουσιοδότηση σε κάποια υπηρεσία ή πρόσβαση στο Διαδίκτυο. Είναι πολύ βασικό να επιλέγουμε κωδικούς που είναι δύσκολο να τους μαντέψει κάποιος άγνωστος (έτσι π.χ. δεν συνιστούμε ως κωδικούς ημερομηνίες γενεθλίων και ονόματα οικείων). Επίσης, δεν πρέπει να δίνουμε σε κανέναν τον κωδικό πρόσβασης στο Διαδίκτυο, καθώς μαζί με το όνομα χρήστη (που συνήθως δεν είναι κρυφό) θα μπορεί να συνδέεται στο Διαδίκτυο με την δική μας ταυτότητα, με ό,τι αυτό συνεπάγεται.

Paste – Επικόλληση

Εφόσον έχει προηγηθεί η διαδικασία αποκοπής ή αντιγραφής, μπορούμε να επικολλήσουμε το επιλεγμένο τμήμα που βρίσκεται προσωρινά αποθηκευμένο στο clipboard σε ένα νέο ή ήδη υπάρχον έγγραφο.

Patch - Αναβάθμιση

Στα ελληνικά σημαίνει μπάλωμα, στη γλώσσα των υπολογιστών όμως, patch είναι ένα μικρό κομμάτι λογισμικού που έχει σχεδιαστεί, ώστε να διορθώσει προβλήματα στη λειτουργία ενός προγράμματος ή να βελτιώσει κάποια στοιχεία του.

PDF

Σύντομη περιγραφή του όρου «**P**ortable **D**ocument **F**ormat»). Πρόκειται για ένα ειδικό τύπο αρχείου, που έχει δημιουργηθεί από την εταιρεία Adobe Systems και χρησιμοποιείται ευρέως στο Διαδίκτυο για την προβολή αρχείων κειμένου. Τα αρχεία μπορούν να διαβαστούν στο ειδικό περιβάλλον Acrobat Reader, το οποίο παρέχεται δωρεάν και μπορούμε να το εγκαταστήσουμε στον

υπολογιστή μας. Συνήθως, όταν σε μια ιστοσελίδα υπάρχουν αρχεία .PDF, υπάρχει και ειδική ένδειξη για το πώς μπορούμε να εγκαταστήσουμε τον Acrobat Reader.

Pharming

Το pharming είναι μια μορφή απάτης της ηλεκτρονικής διεύθυνσης (domain name), που έχει ως αποτέλεσμα να πιστεύουν οι χρήστες ότι βρίσκονται σε μια γνήσια ιστοσελίδα με το σωστό URL. Ωστόσο, στην πραγματικότητα έχουν παραπεμφθεί σε μια ψεύτικη. Οι απατεώνες καταφέρνουν έτσι να εκτρέψουν τη ροή των επισκεπτών σε άλλο ιστοχώρο, όπου τα στοιχεία των συναλλαγών που καταχωρούνται χρησιμοποιούνται για την οικονομική εξαπάτηση των επισκεπτών.

Phishing

Το phishing είναι η πρακτική της παραπλάνησης ενός χρήστη κάνοντάς τον να δώσει προσωπικές του πληροφορίες σε μια ψεύτικη φόρμα στο Διαδίκτυο. Μια τέτοιου είδους δραστηριότητα θα επιτρέψει σε έναν cracker να κλέψει ή να πλαστογραφήσει τα στοιχεία του θύματος ή/και να κερδίσει παράνομη πρόσβαση στα δεδομένα του/της, όπως προσωπικούς λογαριασμούς, συνδρομές, e-mail, κωδικούς PIN, κωδικούς TAN, κ.λπ.

PHP

Πρόκειται για γλώσσα προγραμματισμού, με την οποία μπορούν να υλοποιηθούν αρκετά πολύπλοκες διαδικτυακές εφαρμογές. Επειδή είναι public domain software, γίνεται όλο και πιο δημοφιλής, τόσο σε πανεπιστημιακά όσο και σε επιχειρησιακά περιβάλλοντα. Οι ιστοσελίδες που έχουν υλοποιηθεί με τη γλώσσα PHP έχουν την κατάληξη .php.

Ping

Πρόκειται για τη σύντμηση του όρου «**P**acket **I**nter**N**et **G**roup» και είναι ένα πρόγραμμα που προσδιορίζει εάν υπάρχει σύνδεση ενός υπολογιστή με το δίκτυο. Για αυτό το σκοπό, το Ping στέλνει ένα «πακέτο δεδομένων» στον υπολογιστή που θα ελεγχθεί εάν είναι σε σύνδεση. Το πακέτο αποστέλλεται αυτόματα πίσω, δίνοντας έτσι την δυνατότητα να δούμε εάν μπόρεσε να βρει τον υπολογιστή αυτό και πόσο χρόνο χρειάστηκε.

Plug-in

Πρόκειται για πρόσθετες εφαρμογές προγραμμάτων, οι οποίες, αφού εγκατασταθούν, δίνουν πρόσθετη λειτουργικότητα στα προγράμματα αυτά. Έτσι π.χ. μπορούμε να έχουμε ένα plug-in για το πρόγραμμα επεξεργασίας εικόνας Photoshop, το οποίο μας δίνει τη δυνατότητα να χρησιμοποιούμε πολλά διαφορετικά φίλτρα επάνω στην εικόνα αυτή, εκτός αυτών που παρέχει το βασικό περιβάλλον του προγράμματος. Στο Διαδίκτυο χρησιμοποιούνται πολλά plug-ins, που μας επιτρέπουν να δούμε εικόνες, βίντεο, ήχο κ.α., μέσα από τις ιστοσελίδες. Χωρίς τα plug-ins αυτά, θα μπορούσαμε να βλέπουμε μόνο τις ιστοσελίδες που έχουν υλοποιηθεί στη γλώσσα HTML ή τις φωτογραφίες της μορφής .jpg ή .gif.

Podcast

Podcast ονομάζεται ένα αρχείο που περιλαμβάνει μια ηχογράφηση ή μια σειρά ηχογραφήσεων που εντάσσονται στην ίδια θεματική. Το podcast μπορεί κανείς να το ακούσει όποια στιγμή θέλει μέσω κάποιας ιστοσελίδας ή μπορεί να γραφτεί συνδρομητής σε μια σειρά ηχογραφήσεων και να ενημερώνεται αυτόματα για κάθε νέα προσθήκη στο podcast που παρακολουθεί.

Pop-up

Αναδυόμενα παράθυρα στον browser που ανοίγουν αυτόματα, πέραν της ιστοσελίδας που έχετε επιλέξει, και αποτελούνται από διαφημίσεις εταιριών ή προϊόντων. Από τον browser σας μπορείτε να μπλοκάρετε την εμφάνιση pop-ups στην οθόνη σας.

Portal - Πύλη

Οι δικτυακές πύλες είναι εικονικοί τόποι που παρέχουν πλειάδα πληροφοριών συγκεντρωμένων κάτω από μια κοινή διαδικτυακή διεύθυνση. Τα portals παρέχουν επίσης πολλές υπηρεσίες στους επισκέπτες τους, όπως δωρεάν υπηρεσίες e-mail, newsletter, μηχανή αναζήτησης, φόρουμ κ.α.

POS

Είναι μια συντομογραφία που χρησιμοποιούν τα παιδιά και οι νέοι στα chat rooms και στα προγράμματα άμεσων μηνυμάτων. Προέρχεται από τα αρχικά των λέξεων **P**arent **O**ver **S**houlder που σημαίνει στα ελληνικά «Γονέας πάνω από τον ώμο μου». Γράφοντας pos, λοιπόν, οι νέοι προειδοποιούν τους

συνομιλητές τους ότι οι γονείς είναι κοντά και μπορεί να παρακολουθούν τη συζήτηση.

Post

Ένα post είναι μια δημοσίευση κάποιου χρήστη σε ομάδες συζητήσεων, φόρουμ, blogs και άλλες ιστοσελίδες που επιτρέπουν τη συμμετοχή των επισκεπτών. Σε ένα φόρουμ για παράδειγμα, post λέγεται η κάθε καταχώρηση που δημοσιεύεται σε κάποιο συγκεκριμένο thread (θέμα).

Pretty Good Privacy (PGP)

Πρόκειται για ένα πρόγραμμα που χρησιμοποιείται διεθνώς και το οποίο κωδικοποιεί τα προσωπικά δεδομένα με ειδικά κλειδιά, έτσι ώστε να μπορούν να μεταφερθούν μέσω δικτύων με μεγαλύτερη ασφάλεια.

Privacy policy - Πολιτική απορρήτου

Πρόκειται για κείμενο στο οποίο μια εταιρεία δηλώνει με ποιο τρόπο χρησιμοποιεί τις πληροφορίες που καταχωρούνται στην ιστοσελίδα της. Επίσης αναφέρει πως διαχειρίζεται τα δεδομένα των επισκεπτών της, για παράδειγμα αν τα δεδομένα μεταφέρονται σε μητρική ή θυγατρική εταιρεία ή αν δίνονται με αντίτιμο σε τρίτους.

Private Message (P.M.)

Στα δωμάτια συζητήσεων (chat rooms) όλοι οι χρήστες συνομιλούν χρησιμοποιώντας μια κοινή πλατφόρμα και έτσι όλοι οι χρήστες μπορούν να διαβάσουν αυτά που δημοσιεύονται. Αν κάποιος χρήστης θέλει να μιλήσει προσωπικά με κάποιο άλλο άτομο, τότε του αποστέλλει private message και ανοίγει συνομιλία κρυφή από τους υπόλοιπους χρήστες.

Profile - Προφίλ

Στις ιστοσελίδες κοινωνικής δικτύωσης, οι χρήστες του Διαδικτύου μπορούν να δημιουργήσουν τον προσωπικό τους εικονικό χώρο, στον οποίο παραθέτουν στοιχεία για τον εαυτό τους, τα ενδιαφέροντά τους, αναρτούν φωτογραφίες τους κ.α. και ο οποίος ονομάζεται προφίλ ή στην αγγλική γλώσσα profile. Στα δημοσίως προσβάσιμα προφίλ δεν θα πρέπει οι ανήλικοι να δίνουν στοιχεία που μπορεί να οδηγήσουν στον εντοπισμό τους στο φυσικό κόσμο.

Proxy server

Σημαίνει διακομιστής διαμεσολάβησης και πρόκειται για ένα πρόγραμμα το οποίο παρεμβάλλεται μεταξύ ενός διακομιστή (server) και ενός εξυπηρετητή (client). Στον proxy server αποθηκεύονται ιστοσελίδες που έχουμε επισκεφθεί στο παρελθόν. Έτσι εάν θελήσουμε π.χ. να ξαναδούμε σελίδες με δρομολόγια πλοίων κάποιας συγκεκριμένης πλοιοκτήτριας εταιρείας, μπορούμε πολύ πιο γρήγορα να τις φορτώσουμε στην οθόνη μας μέσω του proxy server, χωρίς να χρειαστεί να συνδεθούμε ξανά με τον server της εταιρείας.

Public Domain Software (PD Software)

Πρόκειται για λογισμικό που έχει με σαφείς διαδικασίες απαλλαχθεί από κάθε είδους πνευματικά δικαιώματα και έτσι μπορεί να χρησιμοποιηθεί, να αντιγραφεί ή να τροποποιηθεί χωρίς περιορισμούς.

TIP

Ο browser Firefox μπλοκάρει αυτόματα τα ενοχλητικά παράθυρα pop-up. Μπορείτε να ρυθμίσετε την επιλογή αυτή από το μενού «Εργαλεία (tools)» επιλέγοντας στη συνέχεια την εντολή «Επιλογές / Περιεχόμενα (Options / Content)». Οι νεώτερες εκδόσεις των Windows έχουν ενσωματωμένο πρόγραμμα που μπλοκάρει αυτόματα τα pop-up στον Internet Explorer. Μπορείτε να ρυθμίσετε την επιλογή αυτή από το μενού «Εργαλεία (Tools)» επιλέγοντας στη συνέχεια την εντολή «Αποκλεισμός αναδυόμενων παραθύρων (Pop-up Blocker)».

RAM - Μνήμη τυχαίας προσπέλασης

Πρόκειται για σύντμηση του αγγλικού όρου «**R**andom **A**ccess **M**emory», που μεταφράζεται στα ελληνικά ως «Μνήμη Τυχαίας Προσπέλασης». Πρόκειται για ειδικό χώρο προσωρινής αποθήκευσης στον υπολογιστή μας, στον οποίο μπορούν να φορτωθούν δεδομένα και ο οποίος παρέχει άμεση και γρήγορη πρόσβαση σε αυτά. Τα περισσότερα προγράμματα χρησιμοποιούν τη RAM για να αποθηκεύσουν εκεί προσωρινά τα αρχεία που επεξεργάζονται, για να έχουν γρηγορότερη πρόσβαση. Σε αντίθεση με τα δεδομένα που βρίσκονται στον σκληρό μας δίσκο, τα δεδομένα που έχουν τοποθετηθεί στην RAM διαγράφονται όταν κλείσουμε τον υπολογιστή μας.

Ransomware

Είδος ηλεκτρονικής απάτης: μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου το θύμα λαμβάνει μήνυμα μ' ένα συνημμένο αρχείο ή πρόγραμμα. Μόλις το ανοίξει αρχίζει διαδικασία κρυπτογράφησης των αρχείων που είναι αποθηκευμένα στον υπολογιστή του. Το θύμα δεν μπορεί να ανοίξει κανένα αρχείο, εκτός από το μήνυμα που του άφησαν οι απατεώνες και στο οποίο του εξηγούν ότι μόνο αφού πληρώσει ένα συγκεκριμένο ποσό θα του αποσταλεί ο κωδικός πρόσβασης. Πρόκειται ουσιαστικά για απαγωγή των αρχείων μας, για την ανάκτηση των οποίων πρέπει να καταβάλουμε λύτρα!

RAR (.rar)

Τύπος συμπίεσης αρχείων, μέσω του οποίου επιτυγχάνεται μείωση του όγκου που καταλαμβάνουν τα ψηφιακά δεδομένα στη μνήμη του υπολογιστή διευκολύνοντας ταυτόχρονα τη μετάδοσή τους μέσω δικτύων. Η συμπίεση γίνεται μέσω του ειδικού προγράμματος WinRar. Βλ. επίσης Compression.

Re

Στα μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου είναι πολύ πιθανό να συναντήσετε την ένδειξη «Re:» στο πεδίο «Θέμα» (Subject) του e-mail. Η ένδειξη αυτή είναι συντομογραφία της λέξης **re**ply (απάντηση στα ελληνικά) και φανερώνει ότι το μήνυμα αποτελεί απάντηση σε μήνυμα που έχει προηγουμένως αποσταλεί από τον αρχικό αποστολέα στον παραλήπτη.

Refresh / Reload - Ανανέωση

Ο όρος αυτός βρίσκεται στο μενού πλοήγησης του φυλλομετρητή Διαδικτύου που έχουμε, τον λεγόμενο Browser. Συνήθως εμφανίζεται ως εικονίδιο. Κάθε φορά που κάνουμε κλικ επάνω σε αυτό, ο browser «φορτώνει» την ιστοσελίδα από την αρχή στον υπολογιστή μας. Εάν έχουμε ήδη επισκεφθεί μια ιστοσελίδα, τότε σε μια νέα επίσκεψη της ίδιας σελίδας, ο υπολογιστής θα φορτώσει τη σελίδα αυτή από τον προσωρινό χώρο αποθήκευσης που βρίσκεται τοπικά στο μηχάνημά μας (το λεγόμενο cache) και δε θα συνδεθεί με το Διαδίκτυο. Εάν η ιστοσελίδα έχει αλλάξει από την προηγούμενη επίσκεψή μας, θα μπορέσουμε να δούμε τις αλλαγές μόνο αφού πατήσουμε το εικονίδιο «Refresh».

RPG

Η λέξη RPG προέρχεται από τα αρχικά των λέξεων **R**ole **P**laying **G**ame και μεταφράζεται στα ελληνικά ως παιχνίδι ρόλων. Στα παιχνίδια αυτά, ο παίκτης καλείται να ενσαρκώσει ουσιαστικά το ρόλο ενός χαρακτήρα που είναι μέρος μιας υπόθεσης η οποία εκτυλίσσεται κατά τη διάρκεια του παιχνιδιού. Οι χαρακτήρες έχουν συνήθως κάποια υπερανεπτυγμένη ικανότητα, όπως, μαγικές δυνάμεις.

RSS feeds

Πρόκειται για μια υπηρεσία που επιτρέπει στους χρήστες του Διαδικτύου να ενημερώνονται για τις αλλαγές και τις ενημερώσεις στις ιστοσελίδες που τους ενδιαφέρουν. Για παράδειγμα, στους ειδησεογραφικούς ιστοχώρους μπορεί όποιος το επιθυμεί να λαμβάνει στον υπολογιστή του ειδοποιήσεις για τις τελευταίες εξελίξεις, χωρίς να χρειάζεται να επισκεφθεί την ιστοσελίδα.

Scam

Σε γενικές γραμμές, οι απάτες που είναι γνωστές με τον όρο scam αφορούν ηλεκτρονικά μηνύματα με τα οποία απατεώνες προσεγγίζουν υποψήφια θύματα, μέσω των οποίων ενημερώνουν για μεγάλα κέρδη σε περίπτωση επιτυχούς ολοκλήρωσης μίας συγκεκριμένης συναλλαγής. Στη συνέχεια και εάν το θύμα απαντήσει, οι απατεώνες ζητούν την καταβολή κάποιου χρηματικού ποσού για έξοδα διεκπεραίωσης της συναλλαγής. Ωστόσο, το θύμα ουδέποτε λαμβάνει τα προσφερόμενα ανταλλάγματα. Τα πιο γνωστά είδη είναι τα Νιγηριανά scam, τα διεθνή λαχεία, οι δημοπρασίες και το ransomware.

Scanner - Σαρωτής

Πρόκειται για μια περιφερειακή συσκευή με την οποία μπορούμε να ψηφιοποιήσουμε φωτογραφίες, εικόνες, γραφικά ή ακόμα και αρχεία κειμένου και μετά να τα αποθηκεύσουμε στον υπολογιστή μας, απ' όπου μπορεί να γίνει περαιτέρω επεξεργασία τους.

Search engine – Μηχανή αναζήτησης

Οι μηχανές αναζήτησης είναι ιδιαίτερα χρήσιμες στην αναζήτηση πληροφοριών στο Διαδίκτυο. Με τη βοήθεια μιας τέτοιας μηχανής μπορούμε να αναζητήσουμε ιστοσελίδες από όλο τον κόσμο για κάποιο συγκεκριμένο θέμα. Σε κάθε μηχανή αναζήτησης υπάρχει μια λευκή λωρίδα δίπλα από τη λέξη «Αναζήτηση» ή «Search», μέσα στην οποία μπορούμε να δακτυλογραφήσουμε τη λέξη ή φράση για την οποία ψάχνουμε πληροφορίες. Η μηχανή θα εμφανίσει στην οθόνη μας μια λίστα με τους τίτλους όλων των ιστοσελίδων, στις οποίες βρέθηκε η συγκεκριμένη λέξη ή φράση. Καθώς το Διαδίκτυο περιέχει εκατομμύρια ιστοσελίδες, είναι δυνατόν να λάβουμε πάρα πολλά αποτελέσματα. Γι' αυτό είναι καλό να χρησιμοποιούμε όσο το δυνατόν πιο συγκεκριμένους όρους για την αναζήτησή μας, έτσι ώστε να μεγιστοποιούνται οι πιθανότητες επιτυχούς αναζήτησης.

Second life

Πρόκειται για παιχνίδι που παίζεται σε ένα εικονικό περιβάλλον μέσω του Διαδικτύου. Στο περιβάλλον αυτό, οι χρήστες μπορούν μέσω των avatar τους να εξερευνούν, να κοινωνικοποιούνται, να δημιουργούν φίλους, να αναπτύσσουν ακόμα και οικονομικές δραστηριότητες. Με άλλα λόγια, οι χρήστες μπορούν να διαμορφώσουν μια δεύτερη ζωή στο Διαδίκτυο, με ό,τι αυτό συνεπάγεται.

Server - Διακομιστής

Στην ελληνική γλώσσα μεταφράζεται ως «διακομιστής» και πρόκειται για ένα πρόγραμμα με αποκλειστικό σκοπό να παράσχει υπηρεσίες και πληροφορίες σε άλλους υπολογιστές. Βλ. επίσης Web server.

Shareware

Πρόκειται για προγράμματα τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν δωρεάν για δοκιμαστικούς σκοπούς. Εάν, μετά τη δοκιμαστική περίοδο, αποφασίσουμε να χρησιμοποιήσουμε κάποιο τέτοιο πρόγραμμα, τότε θα πρέπει να πληρώσουμε το αντίτιμο αγοράς του ή δικαιώματος χρήσης του.

Skype

Πρόγραμμα το οποίο επιτρέπει στους χρήστες που είναι συνδεδεμένοι στο Διαδίκτυο να πραγματοποιούν δωρεάν τηλεφωνικές κλήσεις από υπολογιστή προς υπολογιστή, ή με αντίτιμο προς σταθερά και κινητά τηλέφωνα. Μέσω του Skype παρέχονται, επίσης, υπηρεσίες άμεσων μηνυμάτων, ανταλλαγής αρχείων κ.α.

SMS - Μηνύματα κειμένου

Είναι σύντμηση του αγγλικού όρου **Short Message Service** ή **Short Message System** και αναφέρεται στα σύντομα μηνύματα κειμένου που στέλνουμε μέσω των κινητών μας τηλεφώνων. SMS μπορούν να σταλούν και μέσω του Διαδικτύου σε κάποια συσκευή κινητού τηλεφώνου.

Social networking - Κοινωνική δικτύωση

Οι ιστοσελίδες κοινωνικής δικτύωσης αποτελούν εικονικές κοινότητες, όπου οι χρήστες του Διαδικτύου έχουν τη δυνατότητα να δημιουργήσουν τα εικονικά τους προφίλ και να αναπτύξουν ένα δίκτυο επαφών, με τις οποίες μπορούν να επικοινωνούν μέσω της ιστοσελίδας. Οι πιο διαδεδομένες πλατφόρμες κοινωνικής δικτύωσης παγκοσμίως αυτή τη στιγμή είναι το Myspace και το Facebook.

Social networking phishing

Αντλώντας πληροφορίες και πολλά προσωπικά δεδομένα από τα προφίλ των χρηστών των ιστοσελίδων κοινωνικής δικτύωσης, απατεώνες στέλνουν εξατομικευμένα μηνύματα που περιλαμβάνουν συνδέσμους προς ιστοσελίδες «phishing». Η επιτυχία της μεθόδου είναι μεγάλη. Σε πρόσφατο πείραμα που πραγματοποιήθηκε στις Ηνωμένες Πολιτείες, το 70% όσων έλαβαν το εξατομικευμένο παραπλανητικό μήνυμα πάτησε το σύνδεσμο που περιλαμβανόταν σε αυτό και συμπλήρωσε τα στοιχεία του στην ιστοσελίδα υποκλοπής δεδομένων. Βλ. επίσης Phishing.

Software - Λογισμικό

Ο όρος λογισμικό αναφέρεται σε όλα τα προγράμματα εφαρμογών που χρησιμοποιούνται από τον υπολογιστή για τη λειτουργία του αλλά και για την επεξεργασία δεδομένων. Βλ. επίσης Hardware.

Software license

Άδεια χρήσης λογισμικού. Πρόκειται για νομική συμφωνία που συνοδεύει όλα τα εμπορικά προγράμματα λογισμικού και η οποία καθορίζει επακριβώς τα δικαιώματα χρήσης του λογισμικού αυτού από τους αγοραστές του.

Sound card - Κάρτα ήχου

Η κάρτα ήχου αναλαμβάνει την αναπαραγωγή φωνής και μουσικής στον προσωπικό μας υπολογιστή.

Spam - Ανεπιθύμητη αλληλογραφία

Είναι ο όρος που χρησιμοποιείται για τα ανεπιθύμητα ηλεκτρονικά μηνύματα που βρίσκουμε στο ταχυδρομείο μας και τα οποία αποτελούνται συνήθως από διαφημίσεις εταιριών ή προϊόντων τους. Με τη βοήθεια φίλτρων μπορούμε να αποφύγουμε ένα μεγάλο μέρος των ανεπιθύμητων ηλεκτρονικών μηνυμάτων. Οι περισσότεροι Πάροχοι Υπηρεσιών Διαδικτύου προσφέρουν τέτοια φίλτρα στους χρήστες τους. Μπορείτε να ρωτήσετε το δικό σας Internet Service Provider σχετικά με την προστασία που σας παρέχει. Βλ. επίσης Junk e-mail.

Spear Phishing

Πρόκειται για στοχευμένα μηνύματα που μοιάζουν αυθεντικά για κάποιες ομάδες ανθρώπων. Για παράδειγμα, στους υπαλλήλους μιας εταιρίας μπορεί να φτάσει μήνυμα με αποστολέα τον εργοδότη τους, στο οποίο τους απευθύνεται προσωπικά και τους ζητά όνομα χρήστη και κωδικούς πρόσβασης. Απαντώντας κανείς σε ένα μήνυμα spear phishing θέτει προσωπικές και συχνά απόρρητες πληροφορίες στη διάθεση των απατεώνων.

Spider

Πρόκειται για προγράμματα τα οποία ερευνούν τον παγκόσμιο ιστό μέσω αυτοματοποιημένων διαδικασιών. Τα spiders ή αλλιώς web crawlers χρησιμοποιούνται από τις μηχανές αναζήτησης για την άντληση ενημερωμένων δεδομένων. Επίσης, χρησιμοποιούνται από τους spammers με σκοπό την άντληση έγκυρων διευθύνσεων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου από ιστοσελίδες όπου έχουν δημοσιευθεί.

Spoofing

Μορφή επίθεσης, κατά την οποία ένα άτομο ή ένα πρόγραμμα, χρησιμοποιώντας πλαστά στοιχεία, αποκτά πρόσβαση σε δεδομένα τρίτων. Πολύ διαδεδομένη μορφή είναι το website spoofing, γνωστότερο ως phishing.

Spyware

Είναι ένα πρόγραμμα που μπορεί να προσκολληθεί κρυφά σε αρχεία που κατεβάζουμε από το Διαδίκτυο. Μόλις κατέβει, αυτοεγκαθίσταται στον υπολογιστή μας και ξεκινά την παρακολούθηση της διαδικτυακής μας δραστηριότητας. Οι πληροφορίες που καταγράφει αποστέλλονται τότε σε τρίτους, που τις περισσότερες φορές είναι εταιρείες που ενδιαφέρονται να δημιουργήσουν το προφίλ μας και να ξεκινήσουν να μας στέλνουν διαφημιστικό ή άλλο υλικό, ανάλογα με τα ενδιαφέροντά μας.

SSL

Το **Secure Sockets Layer** (SSL) είναι ένα πρωτόκολλο που χρησιμοποιείται στο Διαδίκτυο και το οποίο κρυπτογραφεί τα δεδομένα που ανταλλάσσονται μεταξύ υπολογιστών, ώστε να αποκλείσει την πρόσβαση τρίτων σε αυτά. Στις ιστοσελίδες όπου οι συναλλαγές γίνονται βάσει του εν λόγω πρωτοκόλλου, το URL ξεκινά με **https://** και όχι με **http://** όπως συνήθως.

Streaming audio

Μέθοδος αποστολής δεδομένων ήχου, που χρησιμοποιείται πολύ συχνά στο Διαδίκτυο. Μπορούμε να ακούσουμε ένα streaming audio πολύ γρήγορα και χωρίς ιδιαίτερη καθυστέρηση στον υπολογιστή μας, χωρίς να χρειάζεται να «κατεβάσουμε» το αρχείο στον υπολογιστή, όπως γίνεται με άλλους τύπους αρχείων ήχου.

Streaming video

Μέθοδος αποστολής δεδομένων βίντεο, που χρησιμοποιείται πολύ συχνά στο Διαδίκτυο. Μπορούμε να δούμε ένα streaming video πολύ γρήγορα και χωρίς ιδιαίτερη καθυστέρηση στον υπολογιστή μας, χωρίς να χρειάζεται να περιμένουμε πρώτα να «κατέβει» το βίντεο στον υπολογιστή, όπως γίνεται με άλλους τύπους αρχείων βίντεο.

Subscribe - Εγγραφή

Πολλές ιστοσελίδες ζητούν από τους επισκέπτες να εγγραφούν ως μέλη, ώστε να αποκτήσουν πρόσβαση σε όλο το περιεχόμενό τους και για να μπορούν να χρησιμοποιούν τις δυνατότητες που τους προσφέρει ο ιστοχώρος (e-mail, newsletter, downloading και άλλες υπηρεσίες).

Surf - Σερφάρισμα

Ο όρος «σερφάρω στο Διαδίκτυο» προέρχεται από τον αντίστοιχο αγγλικό «surfing the Internet». Σημαίνει την επίσκεψη ιστοσελίδων και τη μεταφορά από ιστοχώρο σε ιστοχώρο μέσω των συνδέσμων που παρέχονται μέσα στις ιστοσελίδες.

Tab - Καρτέλα

Στους σύγχρονους web browsers υπάρχει η δυνατότητα πλοήγησης μέσω tabs (καρτελών), που διευκολύνουν το σερφάρισμα, καθώς μπορεί κανείς να βλέπει ταυτόχρονα πολλές ιστοσελίδες, μέσα σε ένα παράθυρο browser.

Tag - Ετικέτα

Σημαίνει ετικέτα ή δείκτης και χρησιμοποιείται για τη συγγραφή κώδικα στη γλώσσα προγραμματισμού HTML. Πολύ συχνά χρησιμοποιείται και για τη μορφοποίηση γραμματοσειρών, την αλλαγή χρωμάτων σε κάποιο κείμενο, τον ορισμό συνδέσμου από εικόνα ή κείμενο προς άλλο ιστοχώρο και, γενικότερα, για να οριστεί ο τρόπος με τον οποίο το περιεχόμενο μιας ιστοσελίδας θα εμφανίζεται στην οθόνη μας. Τα tags περιγράφονται ανάμεσα στους χαρακτήρες `<` και `>`. Έτσι π.χ. το tag: `<b> Καλησπέρα </b>` καθορίζει ότι η λέξη «Καλησπέρα» θα εμφανισθεί με έντονη γραφή. Ακόμη tags είναι οι ετικέτες (λέξεις κλειδιά) που προσδιορίζουν το περιεχόμενο μιας πληροφορίας στο Διαδίκτυο και οι οποίες διευκολύνουν την κατηγοριοποίηση των δεδομένων.

Tag Image File Format (.TIF)

Πρόκειται για ένα πολύ διαδεδομένο τύπο αρχείου για την αποθήκευση εικόνων. Τα αρχεία αυτού του τύπου έχουν κατάληξη .tif και μπορούν να είναι οποιασδήποτε ανάλυσης, ασπρόμαυρα, σε αποχρώσεις του γκριζου ή έγχρωμα.

Task manager

Πρόγραμμα το οποίο μας ενημερώνει για τις εφαρμογές και τις διεργασίες που τρέχουν μια δεδομένη στιγμή στον υπολογιστή, καθώς και για την απόδοσή του. Μέσω του task manager μπορεί κανείς να τερματίζει εφαρμογές και διεργασίες. Στα Windows ο task manager ανοίγει με το ταυτόχρονο πάτημα των πλήκτρων «alt», «ctrl» και «delete».

Terms and conditions

Κείμενο που υπάρχει στις περισσότερες έγκυρες ιστοσελίδες και σας ενημερώνει για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις σας απέναντι στην ιστοσελίδα, αλλά και την πολιτική των διαχειριστών της σε σχέση με τα προσωπικά δεδομένα, τα πνευματικά δικαιώματα κ.α. Συχνά, πριν χρησιμοποιήσετε κάποια υπηρεσία στο Διαδίκτυο, σας ζητείται να επιβεβαιώσετε ότι έχετε διαβάσει και ότι αποδέχεστε τους όρους χρήσης.

Thread - Θέμα

Στα φόρουμ που υπάρχουν στο Διαδίκτυο, οι συζητήσεις οργανώνονται σε επιμέρους θέματα. Κάθε συζήτηση που ξεκινά με συγκεκριμένη θεματική ονομάζεται thread, ενώ η κάθε δημοσίευση στο εκάστοτε thread ονομάζεται post. Βλ. επίσης Forum

TLS protocol

Σημαίνει «Transport Layer Security». Πρόκειται για πρωτόκολλο που τείνει να αντικαταστήσει το SSL για την ασφάλεια στις ηλεκτρονικές συναλλαγές. Βλ. επίσης SSL.

Top Level Domain

Βλ. Domain

Trojan horse - Δούρειος ίππος

Πρόκειται για ένα πρόγραμμα το οποίο, εάν και φαίνεται να λειτουργεί με νόμιμο τρόπο, μπορεί να προκαλέσει βλάβες στον υπολογιστή μας. Λέγεται έτσι, γιατί μπορεί να εισέλθει στον υπολογιστή μας μέσω λειτουργιών που θεωρούνται αβλαβείς, όπως μέσω ενός παιχνιδιού ή ακόμα μέσω ενός προγράμματος antivirus. Κατά κανόνα, ένας δούρειος ίππος δεν μπορεί να πολλαπλασιαστεί, όπως συχνά συμβαίνει με τους ιούς.

Unauthorized access - Μη εξουσιοδοτημένη πρόσβαση

Η ένδειξη «unauthorized access» εμφανίζεται στην οθόνη μας όταν προσπαθούμε να συνδεθούμε σε κάποια ιστοσελίδα που είναι προσβάσιμη μόνο από μια συγκεκριμένη ομάδα χρηστών, στην οποία εμείς δεν ανήκουμε.

Update - Ενημέρωση

Σημαίνει ενημέρωση των δεδομένων στην τελευταία τους μορφή / κατάσταση. Για παράδειγμα, εάν γράφουμε κάποιο κείμενο στο Word, η εντολή «Save» θα ενημερώσει το αποθηκευμένο αρχείο, έτσι ώστε να περιέχει όλα τα δεδομένα που έχουμε γράψει μέχρι εκείνη τη στιγμή. Σε μια βάση δεδομένων η εντολή «Update» μπορεί να σημαίνει προσθήκη, διαγραφή ή μετατροπή κάποιων καταχωρήσεων. Επίσης, πολλά λογισμικά προγράμματα διαθέτουν κατά καιρούς «Updates», δηλαδή αναβαθμίσεις, που ενημερώνουν το λογισμικό και που, τις περισσότερες φορές, λύνουν προβλήματα παλαιότερων εκδόσεων ή προσθέτουν καινούριες λειτουργίες.

Upload

Με τον όρο upload (στα ελληνικά «ανεβάζω») υποδηλώνεται η αποστολή δεδομένων από τον υπολογιστή μας σε έναν άλλο υπολογιστή ή στο (Δια) δίκτυο, επιτρέποντας έτσι την πρόσβαση στα δεδομένα αυτά από άλλους χρήστες. Είναι το αντίθετο του όρου «download».

URL

Είναι η σύντμηση του αγγλικού όρου «**U**niform **R**esource **L**ocation» και μπορεί να μεταφραστεί στα ελληνικά ως μονοσήμαντος εντοπιστής πηγής, ένα μονοσήμαντο σημείο αποθήκευσης δεδομένων. Με τον όρο περιγράφεται μια διαδικτυακή διεύθυνση, με την οποία μεταφέρεστε σε κάποιο πολύ συγκεκριμένο (μονοσήμαντο) ιστοχώρο στο Διαδίκτυο. Κάθε URL υπάρχει μία και μόνο φορά στον κόσμο. Π.χ. το URL <http://www.saferinternet.gr/Portals/0/docs/card1.pdf> περιγράφει:

http:// : το πρωτόκολλο με το οποίο θα αποσταλούν τα δεδομένα

www : ότι πρόκειται για τον παγκόσμιο ιστό

saferinternet : το όνομα του ιστοχώρου

gr : σε ποια χώρα βρίσκεται ο ιστοχώρος

Portals/0/docs : τον κατάλογο μέσα στον οποίο βρίσκεται η πληροφορία που ψάχνουμε

card1.pdf : το αρχείο με την πληροφορία, σε μορφή Adobe PDF.

User - Χρήστης

Στον κόσμο των υπολογιστών είναι ο καθένας από εμάς που ασχολείται με κάποιο υπολογιστικό σύστημα ή που σερφάρει στο Διαδίκτυο.

User generated content

Περιγράφει το περιεχόμενο οποιασδήποτε μορφής που υπάρχει στο Διαδίκτυο και έχει δημιουργηθεί από τους χρήστες και όχι από τους διαχειριστές των ιστοσελίδων που φιλοξενούν το περιεχόμενο αυτό. User generated content χαρακτηρίζονται μεταξύ άλλων τα blogs, τα podcasts, τα wikis, καθώς και τα σχόλια και οι παρατηρήσεις των επισκεπτών σε διάφορες ιστοσελίδες.

User interface

Είναι το περιβάλλον επικοινωνίας με τον υπολογιστή μας, δηλαδή όλα τα μενού και τα εικονίδια που βλέπουμε στην οθόνη μας και τα οποία μπορούμε με ειδικές ρυθμίσεις και προγράμματα να χρησιμοποιήσουμε για να επεξεργαστούμε τα δεδομένα του υπολογιστή μας. Πολλές φορές θα ακούσουμε και τον όρο **Graphical User Interface** ή συνοπτικά GUI (δηλαδή γραφικό περιβάλλον επικοινωνίας), ο οποίος αναφέρεται στο περιβάλλον επικοινωνίας που χρησιμοποιεί γραφικά ώστε να διευκολύνεται η χρήση.

Username - Όνομα χρήστη

Κάθε χρήστης του Διαδικτύου έχει ένα προσωπικό όνομα χρήστη, το λεγόμενο «username». Ο χρήστης μπορεί να αποφασίσει να χρησιμοποιεί το αληθινό του όνομα ή ένα οποιοδήποτε άλλο που θα επιλέξει. Για την πρόσβαση στο Διαδίκτυο, είναι απαραίτητο να υπάρχει ένα όνομα χρήστη και ένας κωδικός πρόσβασης (password). Ακόμα και αν είμαστε συνδεδεμένοι στο Διαδίκτυο, είναι δυνατό να χρειαστεί να ξαναδώσουμε το username μας, όταν θέλουμε να λάβουμε μέρος σε κάποιο φόρουμ ή σε κάποιο χώρο ανοιχτής συνομιλίας. Σε τέτοια περίπτωση μπορούμε συνήθως να επιλέξουμε ένα νέο όνομα χρήστη, ή ένα παρατσούκλι.

Video on demand

Οι υπηρεσίες video on demand καθιστούν τον υπολογιστή ένα διαδραστικό τηλεοπτικό δέκτη, ο οποίος μας δίνει τη δυνατότητα να επιλέξουμε το βίντεο που επιθυμούμε και να το δούμε οποιαδήποτε στιγμή, άμεσα, σε streaming video, ή να το κατεβάσουμε στον υπολογιστή μας.

Virtual reality - Εικονική πραγματικότητα

Ο όρος «virtual reality» περιγράφει έναν κόσμο που έχει δημιουργηθεί με τους υπολογιστές και που, στην πραγματικότητα, δεν είναι υπαρκτός, όμως δημιουργεί την ψευδαίσθηση του τρισδιάστατου χώρου, στον οποίο με ειδικά εργαλεία μπορούμε εικονικά να κινηθούμε. Παραδείγματος χάρη, με την βοήθεια ειδικών γυαλιών μπορούμε να αποκτήσουμε την ψευδαίσθηση ότι βρισκόμαστε μέσα στον εικονικό τρισδιάστατο χώρο, με την βοήθεια ενός ειδικού γαντιού που συνδέεται με τον υπολογιστή μας, μπορούμε να αναμεταδώσουμε αληθινές μας κινήσεις, όπως για παράδειγμα, να μετακινήσουμε αντικείμενα του εικονικού κόσμου με το χέρι μας. Σκηνές εικονικής πραγματικότητας χρησιμοποιούνται ευρέως στα ηλεκτρονικά παιχνίδια. Εκεί οι παίκτες αποκτούν τον «εικονικό εαυτό τους», το λεγόμενο «avatar», με το οποίο επικοινωνούν με τους άλλους παίκτες-avatars και με το οποίο μπορούν να κινηθούν μέσα στο παιχνίδι.

Virus - Ιός

Πρόκειται για πρόγραμμα το οποίο είναι σχεδιασμένο με τέτοιο τρόπο, ώστε να «εισβάλλει» στον υπολογιστή μας και να δημιουργεί ανεπιθύμητες παρενέργειες, όπως αδυναμία έναρξης του υπολογιστή μας, προβληματική λειτουργία των εφαρμογών που χρησιμοποιούμε ή ξαφνική εμφάνιση διαφόρων χαρακτήρων και αριθμών στην οθόνη μας. Ένας ιός μπορεί, όμως, να προκαλέσει και σοβαρές ή ανεπανόρθωτες βλάβες (όπως την καταστροφή των αρχείων μας από το σκληρό δίσκο).

Vishing

Εκδοχή του phishing, στην οποία για να πειστεί ευκολότερα το θύμα, του δίνεται τηλεφωνικός αριθμός εξυπηρέτησης ή του ζητείται το δικό του τηλέφωνο, ώστε να μπορούν να επικοινωνήσουν μαζί του οι υποτιθέμενοι εκπρόσωποι της εταιρείας. Η πρακτική αυτή στηρίζεται στις τεχνολογίες VoIP που προσφέρει το Διαδίκτυο (βλ. παρακάτω στη σελίδα για περισσότερες πληροφορίες).

Vlog

Σύντμηση των όρων video και blog. Πρόκειται ουσιαστικά για ένα ιστολόγιο που περιλαμβάνει και αρχεία βίντεο τα οποία πλαισιώνονται και από άλλου είδους σχετικές πληροφορίες, όπως συνδέσμους, φωτογραφίες, κείμενα, κ.λπ.

VoIP

Συντομογραφία του όρου Voice over IP που σημαίνει τηλεφωνία μέσω Διαδικτύου. Στη σημερινή εποχή υπάρχει η δυνατότητα να πραγματοποιεί κανείς τηλεφωνικές κλήσεις από υπολογιστή προς υπολογιστή χωρίς να γίνεται χρήση του δικτύου του συμβατικού τηλεπικοινωνιακού παρόχου. Υπάρχουν στο εμπόριο αρκετά προγράμματα αλλά και πάροχοι που προσφέρουν υπηρεσίες VoIP σε τιμές αρκετά χαμηλότερες από αυτές της συμβατικής τηλεφωνίας.

TIP

Προστατευθείτε από τους Ιούς (Viruses):

- Μην ανοίγετε τα e-mails που λαμβάνετε από άγνωστους αποστολείς και μην ανοίγετε σε καμία περίπτωση τα συνημμένα αρχεία σε τέτοιου είδους e-mails.
- Αποφύγετε ύποπτες ιστοσελίδες και αν μπειτε σε κάποια από αυτές κατά λάθος, φύγετε αμέσως. Αν εμφανιστούν παράθυρα που σας ζητούν να συμφωνήσετε σε οτιδήποτε, κλείστε τα αμέσως (ο καλύτερος τρόπος είναι να κάνετε δεξί κλικ επάνω στο παράθυρο και να επιλέξετε «Κλείσιμο» ή «Close») και ποτέ μην πατάτε κουμπιά που βρίσκονται μέσα στα παράθυρα αυτά. Εγκαταστήστε στον υπολογιστή σας ένα τείχος προστασίας (firewall) ή/και ένα πρόγραμμα προστασίας από ιούς (antivirus).

Warez

Όρος που περιγράφει παράνομα αντίγραφα εμπορικού λογισμικού, τα οποία μπορεί κανείς να βρει και να κατεβάσει από το Διαδίκτυο, δίχως φυσικά να πληρώσει το αντίστοιχο αντίτιμο στο νόμιμο κάτοχο του λογισμικού, παραβαίνοντας έτσι το νόμο περί πνευματικών δικαιωμάτων και περί αντιγραφής λογισμικού. Όποιος πουλάει ή αγοράζει παράνομα αντίγραφα προγραμμάτων, πρέπει να γνωρίζει ότι παρανομεί και ως φυσικό ή νομικό πρόσωπο και υπόκειται στις αντίστοιχες ποινικές κυρώσεις.

Web 2.0

Ο όρος δεν αναφέρεται σε μια τεχνική μετεξέλιξη του παγκόσμιου ιστού, αλλά στη μετάβαση από το παθητικό Διαδίκτυο σε ένα Διαδίκτυο, όπου ο χρήστης συμμετέχει ενεργά στη δημιουργία πληροφορίας. Αυτή η μετάβαση έγινε εφικτή με την εμφάνιση εφαρμογών που επιτρέπουν τη δημιουργία περιεχομένου στο Διαδίκτυο, χωρίς τεχνικές γνώσεις. Με άλλα λόγια, ο όρος χρησιμοποιείται για να υποδηλώσει όλες τις διαδικτυακές υπηρεσίες και εφαρμογές που προωθούν τη συνεργασία και την επικοινωνία μεταξύ των χρηστών του Διαδικτύου, όπως για παράδειγμα οι ιστοσελίδες κοινωνικής δικτύωσης, blogs, τα podcasts, τα wikis κ.α.

Web page - Ιστοσελίδα

Είναι ένα αρχείο που έχει δημιουργηθεί στη γλώσσα HTML και το οποίο μπορεί να αναγνωριστεί από έναν browser, για να εμφανίσει το περιεχόμενο του αρχείου αυτού στην οθόνη του υπολογιστή μας.

Web server

Στην ελληνική γλώσσα μεταφράζεται ως «διακομιστής του Διαδικτύου» και πρόκειται για ένα πρόγραμμα με αποκλειστικό σκοπό την παροχή διαδικτυακών υπηρεσιών και πληροφοριών σε άλλους υπολογιστές. Ο Web server είναι αυτός που λαμβάνει τα αιτήματα για αναζήτηση πληροφοριών (ιστοσελίδες, αρχεία και άλλες υπηρεσίες) από τους web browsers και που στη συνέχεια τα εκτελεί. Κάθε υπηρεσία, εταιρεία κ.λπ., που έχει δικές της ιστοσελίδες, τις αποθηκεύει σε κάποιο web server, έτσι ώστε να μπορούν να είναι προσβάσιμες από οπουδήποτε στον κόσμο.

Webcam

Πρόκειται για μικρή ψηφιακή κάμερα χαμηλής ανάλυσης, η οποία χρησιμοποιείται πολύ συχνά για αποστολή εικόνων σε τακτά χρονικά διαστήματα μέσα από το Διαδίκτυο ή ακόμα και για τηλεδιάσκεψη. Π.χ. μπορούμε μέσα από το Διαδίκτυο να δούμε φωτογραφίες ενός συγκεκριμένου σημείου ενός αυτοκινητόδρομου σε συγκεκριμένες ώρες της ημέρας. Συχνά η κάμερα αυτή ονομάζεται και Livecarn. Κάποιες κάμερες, εκτός των φωτογραφιών, παρέχουν και τη δυνατότητα κινούμενης εικόνας σε τύπο αρχείου streaming video.

Webmaster

Έτσι λέγεται ο υπεύθυνος των ιστοσελίδων, ο οποίος ασχολείται με τη δημιουργία και τη σωστή λειτουργία των ιστοσελίδων και των συνδέσμων (links ή hyperlinks) ενός συγκεκριμένου χώρου (π.χ. μιας εταιρείας, ενός οργανισμού, ενός Παρόχου Υπηρεσιών Διαδικτύου, κ.λπ.). Συνήθως στους ιστοχώρους αναγράφεται το e-mail του webmaster, έτσι ώστε να μπορούμε να επικοινωνήσουμε μαζί του για να του διαβιβάσουμε όποιο πρόβλημα αντιμετωπίζουμε με τη λειτουργία της ιστοσελίδας.

Website

Ο όρος αυτός περιγράφει μια συγκεκριμένη τοποθεσία στο World Wide Web ή εν συντομία WWW, στην οποία έχετε πρόσβαση με τη διαδικτυακή της διεύθυνση URL. Ένα website περιέχει πολλές ιστοσελίδες (βλ. παρακάτω στη σελίδα για περισσότερες πληροφορίες).

Widget

Μικρά κομμάτια κώδικα που μπορούν να ενσωματωθούν σε ιστοσελίδες και να προσφέρουν λειτουργικές εφαρμογές. Χρησιμοποιούνται ευρέως σε ιστοσελίδες κοινωνικής δικτύωσης και blogs, όπου προσφέρουν εφαρμογές παιχνιδιών, ανάρτησης σχολίων, κ.α.

Wi-Fi

Η λέξη προέρχεται από τον αγγλικό όρο **Wireless Fidelity** (σε ελεύθερη μετάφραση «ασύρματη πιστότητα»). Πρόκειται για τεχνολογία που επιτρέπει την ασύρματη επικοινωνία μέσω της χρήσης ραδιοκυμάτων. Η τεχνολογία Wi-Fi χρησιμοποιείται κατά κόρον στις ασύρματες συνδέσεις με το Διαδίκτυο μέσω φορητών υπολογιστών (laptop) ή άλλων φορητών συσκευών.

Wiki

Wikis χαρακτηρίζονται οι ιστοσελίδες, των οποίων το περιεχόμενο διαμορφώνεται συλλογικά από πολλούς χρήστες. Ο κάθε επισκέπτης έχει τη δυνατότητα να επεξεργαστεί τα ήδη υπάρχοντα δεδομένα, αλλά και να προσθέσει νέα. Η λέξη wiki προέρχεται από τη Χαβανέζικη γλώσσα και σημαίνει «γρήγορα».

Wikipedia - Βικιπαίδεια

Πρόκειται για μια πολύ δημοφιλή διαδικτυακή εγκυκλοπαίδεια, η οποία δημιουργήθηκε τον Ιανουάριο του 2001 από το μη κερδοσκοπικό οργανισμό Wikimedia. Σήμερα η Wikipedia περιλαμβάνει εκατομμύρια άρθρα σε δεκάδες γλώσσες. Η διαφορά της από τις συμβατικές εγκυκλοπαίδειες έγκειται στο γεγονός ότι το περιεχόμενό της εμπλουτίζεται συνεχώς από εθελοντές. Επιπλέον, στη συγγραφή των άρθρων μπορεί να συμμετάσχει οποιοσδήποτε χρήστης το επιθυμεί.

Worm – Σκουλήκι

Πρόκειται για ένα είδος ιού που έχει ως μοναδικό σκοπό την αλλοίωση των δεδομένων του υπολογιστή μας, προκαλώντας έτσι σοβαρές βλάβες. Βλ. επίσης Virus.

WoW - World of Warcraft

Το World of Warcraft είναι ένα ηλεκτρονικό παιχνίδι που ανήκει στην κατηγορία των MMORPG. Οι παίκτες χειρίζονται ένα χαρακτήρα (avatar) μέσα σε ένα εικονικό περιβάλλον, όπου μπορεί να αναπτύξουν πληθώρα δραστηριοτήτων, να συμμετάσχουν σε μάχες αλλά και να επικοινωνήσουν με άλλους παίκτες.

WWW

WWW είναι η σύντμηση του αγγλικού όρου **World Wide Web**, του Παγκόσμιου Ιστού, στα ελληνικά. Το WWW είναι μέρος του Διαδικτύου. Δημιουργήθηκε το 1989 στο Ελβετικό Ινστιτούτο Ατομικής Φυσικής CERN, από τον Tim Berners-Lee και τον Robert Cailliau. Μέσα από το WWW έχετε πρόσβαση σε εκατομμύρια σελίδες με κείμενο, εικόνα, ήχο, βίντεο, γραφικές απεικονίσεις, κ.λπ. Οι σελίδες αυτές λέγονται ιστοσελίδες και δημιουργούνται με τη βοήθεια της γλώσσας HTML.

Yahoo

Πρόκειται για μια πολύ διαδεδομένη υπηρεσία στο Διαδίκτυο που μας παρέχει μηχανή αναζήτησης ιστοσελίδων, δωρεάν λογαριασμό e-mail, καθώς και διάφορες άλλες υπηρεσίες καταλόγου, διασκέδασης, αγορών, ημερολόγιο, ατζέντα, κ.λπ. Η διεύθυνσή της είναι www.yahoo.com. Για την Ελλάδα υπάρχει επίσης το www.yahoo.gr.

Youtube

Το Youtube είναι μια πολύ δημοφιλής ιστοσελίδα, στην οποία χρήστες από όλο τον κόσμο μπορούν να ανεβάσουν βίντεο μικρής διάρκειας που έχουν δημιουργήσει οι ίδιοι, αλλά και να δουν τα βίντεο που έχουν ανεβάσει οι άλλοι επισκέπτες. Η διεύθυνσή της είναι www.youtube.com

● ΤΟ ΓΝΩΡΙΖΑΤΕ;

Η μηχανή αναζήτησης Yahoo! δημιουργήθηκε το 1994 από δύο φοιτητές του Πανεπιστημίου του Στάνφορντ. Οι David Filo και Jerry Young επέλεξαν το όνομα Yahoo για το δημιούργημά τους, γιατί τους άρεσε ο ορισμός της λέξης (rude, unsophisticated, uncouth) που στα ελληνικά μπορεί να αποδοθεί ελεύθερα ως «αγενής, απλοϊκός, αγροίκος». Η λέξη όμως λειτουργεί και ως ακρωνύμιο της φράσης Yet Another Hierarchical Officious Oracle (ακόμα ένα ιεραρχικό μαντείο γραφείου).

ZIP (.zip)

Πολύ διαδεδομένος τύπος συμπίεσης αρχείων, με τον οποίο επιτυγχάνεται ελάττωση (πολλές φορές σε μεγάλο βαθμό) του όγκου των δεδομένων, με αποτέλεσμα το συμπιεσμένο αρχείο να καταλαμβάνει πολύ λιγότερο χώρο στο σκληρό μας δίσκο και να είναι πολύ γρηγορότερη η αποστολή του μέσω δικτύου. Η συμπίεση γίνεται με ειδικό πρόγραμμα που μπορεί να συμπίεσει από μεμονωμένα αρχεία μέχρι και ολόκληρους καταλόγους αρχείων, εξοικονομώντας έτσι πάρα πολύ χώρο. Η αποσυμπίεση των αρχείων στην αρχική τους μορφή, γίνεται πάλι με κάποιο αντίστοιχο πρόγραμμα. Στους νεότερους υπολογιστές τα προγράμματα ZIP είναι ενσωματωμένα στις επιλογές διαχείρισης ενός αρχείου, κάνοντας δεξί κλικ στο ποντίκι μας.

A, 5

Account, 5
 Acronyms, 5
 Administrator, 5
 ADSL, 6
 Antivirus software, 6
 At @, 6
 Attachment, 7
 Avatar, 7

B, 8

Ban, 8
 Bandwidth, 8
 Banner, 8
 BCC, 8
 Beta, 8
 Bit, 9
 Bit Torrent, 9
 Blog, 9
 Blog aggregator, 9
 Bluetooth, 10
 Blurb, 10
 Bookmark, 10
 Bootlegs, 10
 Bps, 10
 Broadband, 1
 Browser, 11
 Bug, 11
 Button, 11
 Byte, 11

C, 12

Cache, 12
 CC, 12
 Certificate, 12
 Chat, 12
 Chatroom, 13

Clan, 13
 Client, 13
 Client / Server, 13
 Clipboard, 13
 Codec, 14
 Comment, 14
 Community, 14
 Compression, 14
 Contacts, 15
 Cookie, 15
 Copy, 15
 Copy protection, 15
 Copyright, 16
 Cracker, 16
 Cursor, 16
 Cut, 16
 Cyberspace, 16
 Cybertrails, 16

D, 17

Data transfer, 17
 Data transfer rate, 17
 Database, 17
 Denial of service, 17
 Dial up, 17
 Dialer, 18
 DiVx codec, 18
 Domain, 18
 Download, 19
 Drag & Drop, 19
 DRM, 19
 DSL, 20
 DVD, 20

E, 21

E-Commerce, 21
 Edutainment, 21

E-mail / Email, 21
E-mail address, 21
Embed, 22
Emoticon, 22
Encryption, 22
Error, 22

F, 23

Facebook, 23
FAQs, 23
Favourites, 23
Filter, 23
Firewall, 24
Flash, 24
Flash memory, 24
Forum, 24
Freemail, 25
Freeware, 25
FTP, 25
FW, 25

G, 26

GIF (.gif), 26
Gigabyte, 26
Google, 26
Graphics card, 26
Greeklish, 26
Grooming, 27

H, 28

Hacker, 28
Happy slapping, 28
Hard disk, 28
Hardware, 28
High score, 28
History, 28
Homepage, 29

Honeypots, 29
Hot spot, 29
Hotline, 29
HTML, 29
Http, 29
Hyperlink, 29

I, 30

ICQ, 30
Identity theft, 30
Inbox, 30
Instant Messaging Programs, 30
Internet, 30
Internet address, 31
Internet Relay Chat (IRC), 31
Internet Service Provider, 31
Intranet, 31
IP address, 31
ISDN, 32
ISP, 32

J, 33

Java, 33
Java applets, 33
Joystick, 33
JPEG (.jpg), 33
Junk e-mail, 33

L, 34

Lag, 34
LAN, 34
LAN party, 34
Level, 34
Link, 34
Login, 35
Lol, 35

M, 36

Mailbox, 36
 Mailing list, 36
 Malware, 36
 Mana, 36
 Mirror site, 36
 MMORPG, 37
 MMS, 37
 Moblog, 37
 Modem, 37
 MP3, 38
 MUD, 38
 Multiplayer mode, 38
 Myspace, 38

N, 39

Navigation buttons, 39
 Netiquette, 39
 Network, 39
 Newbie, 39
 Newsgroup, 39
 Newsletter, 40
 Nickname, 40
 Nigerian scam, 40
 Notebook, 40

O, 41

Offline, 41
 Online, 41
 Online banking, 41
 Online service, 41
 Operating system, 41

P, 42

P2P, 42
 Password, 42
 Paste, 42
 Patch, 42

PDF, 42
 Pharming, 43
 Phishing, 43
 PHP, 43
 Ping, 43
 Plug-in, 44
 Podcast, 44
 Pop-ups, 44
 Portal, 44
 POS, 44
 Post, 45
 Pretty Good Privacy, 45
 Privacy policy, 45
 Private Message, 45
 Profile, 45
 Proxy server, 46
 Public Domain Software, 46

R, 47

RAM, 47
 Ransomware, 47
 RAR (.rar), 47
 Re, 47
 Refresh / Reload, 48
 RPG, 48
 RSS feeds, 48

S, 49

Scam, 49
 Scanner, 49
 Search engine, 49
 Second life, 50
 Server, 50
 Shareware, 50
 Skype, 50
 SMS, 51

Social networking, 51
 Social networking phishing, 51
 Software, 51
 Software license, 51
 Sound card, 52
 Spam, 52
 Spear Phishing, 52
 Spider, 52
 Spoofing, 52
 Spyware, 52
 SSL, 53
 Streaming audio, 53
 Streaming video, 53
 Subscribe, 53
 Surf, 53

T, 54

Tab, 54
 Tag, 54
 Tag Image File Format, 54
 Task manager, 54
 Terms and conditions, 55
 Thread, 55
 TLS protocol, 55
 Top Level Domain, 55
 Trojan horse, 55

U, 56

Unauthorized access, 56
 Update, 56
 Upload, 56
 URL, 56
 User, 56
 User generated content, 57
 User interface, 57
 Username, 57

V, 58

Video on demand, 58
 Virtual reality, 58
 Virus, 58
 Vishing, 58
 Vlog, 59
 VoIP, 59

W, 60

Warez, 60
 Web 2.0, 60
 Web page, 60
 Web server, 60
 Webcam, 61
 Webmaster, 61
 Website, 61
 Widget, 61
 Wi-Fi, 61
 Wiki, 62
 Wikipedia, 62
 Worm, 62
 WoW – World of Warcraft, 62
 WWW, 62

Y, 63

Yahoo, 63
 Youtube, 63

Z, 64

ZIP, 64

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- <http://www.saferinternet.gr>
**Δράση Ενημέρωσης & Επαγρύπνησης
Ελληνικού Κέντρου Ασφαλούς Διαδικτύου**
- <http://www.help-line.gr>
**Γραμμή Βοηθείας Ελληνικού Κέντρου
Ασφαλούς Διαδικτύου**
- <http://www.safeline.gr>
**Ανοικτή Γραμμή Καταγγελιών παράνομου περιεχομένου
στο Διαδίκτυο - Ελληνικό Κέντρο Ασφαλούς Διαδικτύου**
- <http://www.saferinternet.org>
**Πανευρωπαϊκό Δίκτυο Εθνικών Κέντρων
Ενημέρωσης & Επαγρύπνησης Insafe**
- <http://internet-safety.sch.gr>
**Ενημερωτικός κόμβος «Ασφάλεια στο Διαδίκτυο»
του Πανελλήνιου Σχολικού Δικτύου**
- <http://www.sch.gr>
Πανελλήνιο Σχολικό Δίκτυο
- <http://www.pegi.info/gr/>
Πανευρωπαϊκό Σύστημα Πληροφόρησης για τα Ηλεκτρονικά Παιχνίδια (PEGI)
- <http://www.e-yliko.gr>
**Δικτυακή Εκπαιδευτική Πύλη του Υπουργείου Παιδείας
και Θρησκευμάτων**
- <http://www.dpa.gr>
Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα
- <http://www.opi.gr>
Οργανισμός Πνευματικής Ιδιοκτησίας
- <http://ec.europa.eu/saferinternet>
Πρόγραμμα Safer Internet της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

s@ferinternet.gr

Ελληνικό Κέντρο Ασφαλούς Διαδικτύου

Δράση Ενημέρωσης Saferinternet.gr

Τηλ. / Fax: 210 62 12 365
Email: info@saferinternet.gr
URL: www.saferinternet.gr

Γραμμή Βοήθειας

210 6007686

Εάν το Διαδίκτυο
δυσκολεύει τη ζωή του παιδιού σας
ζητήστε βοήθεια

www.safeline.gr

Καταγγείλετε
παράνομο περιεχόμενο
στο Διαδίκτυο

Ελληνικό Κέντρο Ασφαλούς Διαδικτύου
Δράση Ενημέρωσης

saferinternet.gr

για ένα ασφαλέστερο διαδίκτυο

ISBN 978-960-99061-1-1

9 789609 906111 >